

KREMNIČKÉ NOVINY

INFORMAČNÝ MESAČNÍK SAMOSPRÁVY

XXIV. ročník

www.kremnica.sk

noviny@kremnica.sk

nepredajné

26. jún 2015

Nájdete v čísle:

Kúpalisko Katarína otvorí najneskôr 1. júla

Nová webstránka má podporiť turizmus
str. 2

Kamerový systém zamestná viac ľudí
str. 3

Mestské lesy chcú revitalizovať Šturec aj Kalváriu
str. 4

Ponuka podujatí počas leta v meste
str. 8

Objav sezóny – malá lyžiarka Tatiana Suchá
str. 11

25. Kremnický jarmok ponúkne remeslá aj zábavu
str. 12

Plavecký bazén bude sprevádzkovaný neskôr. Žiadne novinky na kúpalisku nepribudli.

Minuloročnú prestávku kedy termálne kúpalisko Katarína nebolo v prevádzke, si vyžiadala rekonštrukcia šachty Kremnickej banskej spoločnosti, ktorá pristúpila k výmene potrubia a elektrických káblov v jame č. IV. Pre náročnosť a rozsah vykonávaných prác nebolo možné technicky zabezpečiť čerpanie termálnej vody pre potreby kúpaliska.

„Tým že sme vlni nemali otvorené, vzniklo množstvo technických problémov, ktoré sme museli odstraňovať,“ hovorí majiteľ kúpaliska Jozef Mičo na otázku, prečo nebolo kúpalisko otvorené už počas mimoriadne teplého júna. „Samozrejme, že nás to mrzí, keby sme to vedeli, tak sa tomu samozrejme začneme venovať skôr. Žiadny jún doteraz nebol taký pekný, ako je tento. Jún pre nás nebol nikdy zaujímavý mesiac, pre nás je zaujímavý prvý prázdninový deň, kedy začína sezóna.“

S napúšťaním bazénov začali vo štvrtok 18. júna, plavecký bazén však sprevádzkujú neskôr. Po ročnej prestávke bol v najhoršom stave, preto je

nutné ho opraviť. Kvalitu vody teraz preskúma regionálny úrad verejného zdravotníctva. Podľa Jozefa Miča sú pripravení kúpalisko otvoriť na druhý deň po tom, čo dostanú od úradu povolenie. Verí, že najneskôr to bude 1. júla.

Kúpalisko chcú predať

Žiadne novinky však na kúpalisku očakávať netreba. „Kúpalisko bude v takom šate, v akom ho Kremničania poznajú. Nič sa nezmenilo ani na vstupnom, vstupné ostáva nezmenené, vrátane zľavy pre Kremničianov a vstupu zdarma pre držiteľov Janského plakety,“ hovorí Mičo. „Som si vedomý, že kúpalisko má retro nádych socializmu, je už zastaralé, neustále do toho treba investo-

vať. To čo zarobíme v jednu sezónu, minieme na ďalšiu, aby sme kúpalisko mohli spustiť. Plánujeme ho predať, nejaké nové investície do toho preto nevrážame.“

Na otázku, či aktuálne rokujú s nejakým vážnym záujemcom, Jozef Mičo odpovedal: „Rokovaní je veľa, na viacerých líniách. Musí prísť seriózny kupec. Ja to kúpalisko stále mám rád a záleží mi na tom, aby to bol niekto seriózny. A nie je to malý obchod, takže je logické, že ten proces trvá dlhšie.“ Jozef Mičo tvrdí, že kúpalisko neprevádzkujú kvôli biznisu a každé zarobené euro investovali späť do kúpaliska. „My sme z Kremnice neodniesli žiadne peniaze. Mrzí ma, keď počúvam zo stany Kremničianov, ako straš-

ne lacno sme to kúpili. Chcem podotknúť, že keď sme to vtedy kupovali, tak na mestskom zastupiteľstve nás upozorňovali, že nevieme do čoho ideme, že tam treba investovať 28 až 30 miliónov korún, aby sa to vôbec dalo prevádzkovať. Vtedy som tomu neveril, ale bola to pravda. V prípade, že by sme sa dohodli s mestom, predáme mu to za sumu, za ktorú sme kúpalisko kúpili plus preukázateľné náklady, ktoré sme vynaložili. Nič iné. Keby to išlo mestu späť, nechcem ani cent navyše. Ak Kremničania skutočne majú záujem aby to bolo mestské, nech sa páči, nech tlačia na svojich poslancov v zastupiteľstve, nech rokujú,“ hovorí Jozef Mičo.

Silver Jurtinus

23. ročník hasičskej súťaže

O PUTOVNÝ POHÁR PRIMÁTORA MESTA

4. júl 2015,
ľahkoatletické ihrisko
od 9.00

Kremnický
hradný
organ

®

19. európsky organový festival

5. júl – 16. august 2015

Kostol sv. Kataríny, nedeľa 18.00 h

slávnostný otvárací koncert:

Robert Kovács – Maďarsko

hlavný organista Dómu Eisenstadt

celý program festivalu na str. 12

Štvrťky majú technické služby vyhradené na asfaltovanie

Poslanci zvýšili rozpočet na asfaltovanie výtlkov na chodníkoch a cestách o 3 000 €. V lete pribudne možno až 20 nových parkovacích miest.

Tento rok už z Banskej Bystrice dovezli 8 áut. „Nemáme vlastné stroje na spracovanie asfaltu, preto musíme voziť horúci asfalt z Banskej Bystrice. Zatiaľ sme dovezli 8 áut, každé s 3,5 tonami asfaltu, to je 28 ton asfaltu,“ vysvetľuje riaditeľ oddelenia technických služieb Peter Grosch.

Vďaka zvýšeniu rozpočtu mohli tento rok začať opravovať výtlky už od jari. „Po minulé roky sme začínali až na jeseň, keď bolo jasné, koľko peňazí na to môžeme minúť. Teraz nám zvýšenie rozpočtu pomohlo.“ Spolu je na opravu výtlkov v rozpočte vyčlenených 8000 €. Tento rok už technické služby opravili výtlky na Matunákovskej ulici, Dolnej ulici, v Londýne, asfaltovali výjazdy k bytovým domom na ulici Československej armády, diery na chodníkoch na Zechenterovej ulici a vjazd do budovy Klubu dôchodcov.

Na asfaltovanie majú na technických službách vyhradený štvrtok, kedy nezvážajú odpad a môžu sa venovať výtlkom. „Čo sa týka kompletnej opravy ko-

munikácii, minulý rok sme opravili príjazdovú cestu k základnej škole na Angyalovej ulici a polovicu Zechenterovej ulice. Rok predtým sme opravili Bystrickú ulicu

a ulicu ČSA. Tento rok kompletne opravíme približne 1 km komunikácii v sume 21 200 €, ale potrebovali by sme vyasfaltovať aspoň 3 kilometre. Hádám sa to po zvýšení rozpočtu v budúcnosti podarí,“ hovorí Peter Grosch.

V júni technické služby opravili prístupovú cestu k južnému vstupu na zámok, ktorú kompletne predlžovali. V lete plánujú budovať nové parkovacie miesta. Približne dvanásť parkovacích miest by malo vzniknúť na Angyalovej ulici pri základnej škole na mieste, kde predtým stáli schátrané budy. ďalšie plochy na parkovanie vzniknú pri bytovkách na Matunákovskej ulici, kde z pozdĺžnych parkovacích miest urobia priečne. Podľa odhadu Petra Groscha by tak mohla vzniknúť plocha pre 8 áut, presne sa to však ukáže až po vytýčení pozemku.

Silver Jurtinus

Na úpravu lyžiarskych tratí sa vyzbieralo viac ako 2000 €

Nový model pre podporu úpravy bežkových tratí v Kremnických vrchoch sa osvedčil. Peniaze utržené za nálepky budú použité výlučne na úpravu tratí.

Bežkári mohli v uplynulej zimnej turistickej sezóne po prvýkrát prispieť na úpravu lyžiarskych bežkových tratí formou kúpy nálepky. Ná-

lepky boli farebne odlišené podľa nominálnych hodnôt 5, 10, 20, 50 a 100 €. Lyžiari si ich mohli nalepiť na viditeľné miesto, napríklad

na palicu, lyžu alebo dres a odprezentovať tak svoj príspevok na úpravu tratí. Celkovo sa takto od konca januára do Veľkej noci vybralo 2 220 €.

Najviac nálepiek sa predávalo na chate Hostinec. Na Skalke boli nálepky v predaji aj v Relax Centre, v bufete Štefana Korschua a v hoteli Minciar. V Kremnici sa nálepky dali kúpiť v predajni Cyklo-Santé a v Kultúrnom a informačnom centre.

Najviac sa predávali nálepky s najnižšou nominálnou hodnotou. Podľa zástupkyne primátora Ivety Ceferovej si bežkári uviedomujú, že úprava tratí stojí nemalé peniaze, preto záujem o kúpu nálepky bol veľký.

Náklady na výrobu nálepiek boli 300 €, zvyšných 1920 € mesto prevedie na transparentný účet. Podľa Ivety Ceferovej bude na tomto účte možné sledo-

vať, kedy a na čo budú tieto prostriedky použité: „Tieto financie budú použité výlučne na úpravu lyžiarskych – bežkových tratí a to tak, aby sa v maximálnej možnej miere vyhovelo požiadavkám bežkárov – turistov.“ Keďže model podpory financovania úpravy bežkových lyžiarskych tratí sa osvedčil, s predajom nálepiek sa počíta aj budúci rok. Nálepky pre nasledujúcu sezónu už budú ošetrené hologramom.

Prevádzka materskej školy bude počas prázdnin prerušená

Prevádzka materskej školy v Kremnici bude v čase letných prázdnin prerušená z hygienických dôvodov.

Škôlka na Ulici Jurka Langsfelda bude uzavretá od 1. júla do 28. júla, Materská škola na Dolnej ulici bude zavretá od 29. júla do 25. augusta 2015. V tomto období bude na uzavretej škôlke prebiehať upratovanie a

dezinfekcia priestorov. Pedagogické zamestnankyne budú čerpať dovolenku. V čase prerušenia prevádzky v jednotlivých pracoviskách môžu deti v naliehavom prípade navštevovať pracovisko, ktoré bude v prevádzke.

Kremnica bude lákať turistov aj cez novú webstránku

Nová stránka VISITKREMNICA.com prezentuje históriu moderným spôsobom. Do mesiaca by stránku mala doplniť aj mobilná aplikácia pre zariadenia fungujúce na platformách Android a Apple.

Samostatný turistický portál Kremnici doteraz chýbal. Podnet pre vznik stránky dali členovia komisie kultúry a cestovného ruchu, realizovalo ju Kultúrne a informačné centrum mesta (KIC). Stránka je štruktúrovaná do štyroch okruhov – Poznávať v Kremnici, Relaxujte v Kremnici, Podujatia v Kremnici a Služby v Kremnici. Moderné štandardy umožňujú stránku prehliadať na rôznych typoch zariadení.

Podľa riaditeľky KIC Zuzany Tileschovej, cieľom bolo prezentovať históriu mesta moderným spôsobom. „Turista získa tipy, čo sa dá v meste spoznávať, ako a kde zrelaxovať, kam sa vybrať na výlet. Okrem statických informácií má stránka za cieľ informovať o tom, čo sa v meste aktuálne deje. Zaujímavosťou je stroj času, ktorý návštevníka stránky prevedie medziskákmi v histórii mesta.“ Do mesiaca by stránku mala doplniť aj aplikácia pre smartfóny s operačnými systémami Android a Apple. „Aplikácia by mala vzniknúť do konca júna, aby bola hotová do zahájenia letnej turistickej sezóny. Aplikácia bude oproti novej webstránke sofistikovanejšia, bude obsahovať aj veci, ktoré na stránke nie sú a bude orientovaná na mapovú časť, aby sa turista dokázal v Kremnici orientovať,“ vysvetľuje Zuzana Tileschová.

Stránku zhotovila spoločnosť GIBOX, s.r.o. zo Žiaru nad Hronom, ktorá spomedzi štyroch uchádzačov uspela vo výberovom konaní. Cena za vyhotovenie stránky bola 600 €. V súčasnosti sa pripravujú jazykové mutácie stránky v anglickom a nemeckom jazyku, v budúcnosti KIC uvažuje aj o poľskej a maďarskej verzii.

Novým riaditeľom základnej školy bude Igor Kríž

Bývalý zástupca primátorky Igor Kríž bude novým riaditeľom základnej školy na Angyalovej ulici.

Päťročné funkčné obdobie súčasného riaditeľa Petra Plankenbüchlera, ktorý viedol Základnú školu na Angyalovej ulici dve funkčné obdobia, skončí 30. júna. V apríli preto mesto Kremnica vypísalo na miesto riaditeľa výberové konanie.

Trinásičlenná výberová komisia bola zložená z členov rady školy, zástupcu odboru školstva Okresného úradu Banská Bystrica a zástupcu Štátnej školskej inšpekcie. Z pomedzi troch uchádzačov komisia zvolila Igora Kríža. Igor Kríž bol v minulosti zástupcom riaditeľky Základnej školy Pavla Križku aj riaditeľom Centra voľného času. Neskôr pôsobil ako vedúci oddelenia školstva, kultúry a športu na Mestskom úrade v Kremnici, kde sa stal najprv prednostom a potom zástupcom primátorky Zuzany Balážovej. V ostatných voľbách do orgánov samosprávy kandidoval na primátora mesta Kremnica. Igor Kríž sa funkcie riaditeľa základnej školy ujme 1. júla.

Silver Jurtinus

oznam

Lekárska služba prvej pomoci pre dospelých v Kremnici je ku dňu 1. 6. 2015 zrušená.

Občanom je k dispozícii Lekárska služba prvej pomoci v Žiari nad Hronom každý pracovný deň, sviatky a víkendy.

Mesto Kremnica zverejňuje

ZÁMER PREDAJA POZEMKU

v katastrálnom území Kremnica, meste Kremnica, priamym predajom podľa § 9a ods. 1 písm. c) Zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.

ZÁMER PREDAJA POZEMKU

v katastrálnom území Horný Turček, obec Turček, okres Turčianske Teplice, priamym predajom podľa § 9a ods. 1 písm. c) Zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov.

Podrobnosti o predaji pozemku sú uverejnené na webovej stránke mesta Kremnica www.kremnica.sk, záložka úradná tabuľa – úradné oznamy.

Mestská polícia posilnila služby na kamerovom systéme

Mestská polícia vypracovala a bola úspešná v projekte úradu práce na získanie prostriedkov na zriadenie chránenej dielne a zamestnala štyroch zdravotne ťažko postihnutých pracovníkov, ktorí sledujú dianie v uliciach mesta cez kamerový systém. V prípade potreby incident zdokumentujú a okamžite vyšlú na miesto hliadku.

Štyria noví pracovníci sú zamestnaní od 12. júna, mestská polícia dovtedy musela svoje priestory prispôbiť potrebám pracovníkov s telesným postihnutím. „Priestory sme museli upraviť, aby boli vhodné, aby pracovník nemusel vstávať. Kúpili sme nový nábytok, pracovné kreslo, výpočtovú a dorozumievaciu techniku. Peniaze sme použili vlastné. Úrad verejného zdravotníctva priestory chránenej dielne schválil, teraz budeme žiadať Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny o refundáciu nákladov,“ hovorí náčelník Mestskej polície v Kremnici Roman Brhlík. Následne budú žiadať aj o príspevok na mzdy nových pracovníkov. „Výška príspevku sa priebežne upravuje a závisí aj od iných faktorov, takže v tejto chvíli nevieme, koľko prostriedkov na prevádzku chránenej dielne budeme dostávať, nejakú časť mzdových nákladov však úrad určite refundovať bude.“

Operátori kamerového systému pracujú na zmeny od 7. hodiny ráno do 22. hodiny v noci, zatiaľ však iba v pracovných dňoch. „V prvom rade musíme zabezpečiť, aby sa do toho noví pracovníci dostali. Sledovať kamery niekoľko hodín v kuse je náročné na psychiku aj na sústredenie. Keď tento režim naštartujeme, noví operátori budú prácu zvládať a budeme už vedieť, akú refundáciu mzdových

nákladov dostaneme, potom môžeme uvažovať aj o zvýšení úväzku pracovníkov alebo rozšírenie miest, aby sme pokryli aj víkendy. Samozrejme, počas akcií ako je jarmok alebo Gagy, vtedy to budeme určite riešiť týmito pracovníkmi. Je zbytočné, aby tam sedel policajt, ktorý môže byť vonku. Keď bude potrebné, vieme sa s operátormi dohodnúť na práci počas víkendov.“

V Kremnici je momentálne inštalovaných 8 kvalitných inteligentných kamier, ktoré sa dajú programovať, vedia pracovať samostatne aj v nočnom režime a samozrejme, dajú sa ovládať aj manuálne. V medzibráň

sú umiestnené 3 stacionárne kamery, ktoré sledujú iba tento priestor. Roman Brhlík uvažuje o zvýšení počtu kamier. „Čo sa týka projektov Rady vlády pre prevenciu kriminality, zatiaľ sme boli trikrát úspešní. Peniaze sme dostali na prvotné zriadenie kamerového systému a dvakrát sme boli úspešní s projektom rozšírenia systému. Teraz čakáme na ďalšiu výzvu, ak bude, pôjdeme do projektu a budeme sa snažiť nejaké peniaze dostať. Máme ešte hluché miesta v centre, napríklad pred Jednotou, alebo miesta menšie ale kritické, ktoré by sme chceli pokryť stacionárnymi kamerami. Musíme však

rátat, že spolufinancovanie mesta pri týchto projektoch je vždy minimálne 20%,“ hovorí Roman Brhlík.

Hlavnou úlohou mestského kamerového systému je bezpečnosť ľudí pohybujúcich sa mestom, zabezpečenie verejného poriadku, ochrana majetku mesta a občanov, ale aj poriadok v cestnej premávke. V roku 2014 bolo kamerovým systémom zaznamenaných a riešených 403 priestupkov. Okrem toho bolo orgánom činným v trestnom konaní z dôvodu objasňovania trestných činov poskytnutých 31 záznamov z mestského kamerového systému.

Silver Jurtinus

Múzeum Gýča sa pripravuje na otvorenie

Po štvrtkovom zasadnutí Mestského zastupiteľstva, na ktorom poslanci schválili nové podmienky prenájmu priestorov na Štefánikovom námestí, sa členovia Občianskeho združenia Múzeum Gýča pripravujú na jeho znovuoživenie.

Od pondelka 22. júna budú takmer dva týždne vyprázdnené miestnosti v Bellovom dome upratovať, maľovať a zariaďovať nábytkom z domácností, ktoré získavajú darom od obyvateľov Kremnice a okolia. Následne z dočasného skladu vrátia do múzea všetky „tematicky adekvátne“ bytové doplnky a nainštalujú ich do inovovanej výstavy. Nová stála expozícia Náš domov v 20. storočí bude prehliadkou, v čom sme žili a mnohí ešte žijeme, ako a čím si zariaďujeme naše kuchyne, obývačky, spálne a detské izby, čo považujeme za krásne, ozdobné a ľúbivé. Recesistickí múzejníci vyzývajú Kremničanov, ale aj ľudí zo širokého okolia, aby sa poobzerali okolo seba a priniesli do zbierky, ktorá má už viac ako 1000 predmetov, nové „artefakty“. Každý, kto má zmysel pre humor a čas, môže aj prísť a dobrovoľne pomôcť oživiť unikátne a atraktívne múzeum, ktoré je zrkadlom nás, našej doby a nášho vkusu.

Ján Fakla, foto Ivan Čillik

SLÁVNOSTNÉ OTVORENIE MÚZEA GÝČA

sa uskutoční po 10 rokoch – takmer na deň presne od vzniku prvej stálej expozície
– v sobotu 4. júla 2015 o 15.00 h.
kontakt: 0905 308 480 alebo 0908 160 684

Poslanci prerozdělili prostriedky z rezervného fondu

Na ostatnom mestskom zastupiteľstve poslanci prerozdělili finančné prostriedky z rezervného fondu mesta. Z pôvodných 360 918 € ostalo v rezervnom fonde 54 285 €.

Mestské zastupiteľstvo prerozdělilo spolu 306 633 €. Na splácanie istín úverov je určených 85 593 €, na splácanie istín lízingov poslanci vyčlenili 60 806 €. Na prípravu druhej zmeny Územného plánu mesta je vyčlenených 5 110 € a rovnaká suma je určená aj na dokumentáciu územného plánu zóny Veterník, ktorá by sa v budúcnosti mala stať novou obytňou štvrtou Kremnice.

Poslanci ďalej súhlasili s vyčlenením sumy 41 000 € na splátky úveru od Štátneho fondu rozvoja bývania, použitého na projekt prestavby bývalého centra voľného času na bytový dom. Na opravu strechy v havarijnom stave na budove knižnice poslanci vyčlenili 50 000 €. Podľa Mariána Sikoraia, vedúceho oddelenia výstavby a životného prostredia, bude realizovaná výmena

časti plechovej strechy nad polovníckou reštauráciou. Strecha sa bude vymieňať aj na radnici. „Strešná krytina na hlavnom objekte radnice bola naposledy vymenená v 80. rokoch, má teda zhruba 30 rokov a začína sa rozpadávať, čo ohrozuje chodcov na Kollárovej ulici. Pôvodnú keramickú krytinu vymeníme za betónovú, ktorá sa lepšie hodí do našich klimatických podmienok a má aj vyššiu životnosť. Tento typ krytiny sme už použili na streche budovy Galérie archív, osvedčila sa a je odsúhlasená pamiatkármi,“ hovorí Marian Sikorai. Suma 40 000 € nepostačuje na výmenu celej strechy, postačí iba na polovicu, opraví sa teda iba jedna strana strechy. „Aj keď v horšom stave je strecha na strane do dvora mestského úradu, opravovať sa bude časť do

Kollárovej ulice, kde by padajúca krytina mohla ohroziť chodcov,“ hovorí Sikorai.

Ďalšie financie sú určené na zlepšenie podmienok v školských jedálňach základných škôl. Pre jedáleň základnej školy Pavla Križku, ktorá sa v súčasnosti kompletne rekonštruuje, poslanci vyčlenili 9 024 € na obstaranie digestora. Staručký, ručne poháňaný výťah v jedálni na Základnej škole Angyalova nahradí nový, motorový výťah, na ktorý

je vyčlenených 10 000 €. V oboch prípadoch už prebieha súťaž na dodávateľa prostredníctvom elektronického trhu.

Všetky akcie, na ktoré poslanci vyčlenili finančné prostriedky z rezervného fondu sa musia zrealizovať do konca kalendárneho roka. V prípade, že sa konkrétnu akciu zrealizovať nepodarí, peniaze sa vrátia do rezervného fondu, v ktorom po prerozdelení ostalo 54 285 €.

Silver Jurtinus

Slovenský Červený kríž v Žiari nad Hronom v spolupráci s mestom Kremnica oznamuje všetkým darcom krvi, že dňa 30. 6. 2015, t. j. v utorok v čase od 7.30 hod. do 10.00 hod. sa uskutoční Kvapka krvi v Mestskom kultúrnom stredisku v Kremnici.

Prineste si občiansky preukaz a kartičku poistenca.
„Každá kvapka pomôže zachrániť život.“

Turistický potenciál Kalvárie a Šturca chcú rozvinúť mestské lesy

Riaditeľ Mestských lesov Kremnica prezradil plány na komplexnejšiu revitalizáciu lokality Kalvárie a Šturca. Prvým krokom bolo osadenie obrázkových skladačiek.

Prvým krokom postupnej revitalizácie lokality Kalvárie a Šturca bolo osadenie lavičiek a obrázkovej skladačky v spodnej časti kalvárie. Jednoduchá skladačka pozostáva zo 16 kameňov trojuholníkového tvaru, z ktorých sa dajú poskladať tri rôzne obrázky. Inšpiráciou pre obrázkovú skladačku našli v Nemecku. „Kolega bol na lesníckych oslavách a v skanzene ho zaujala takáto skladačka. Poslal mi mobilom fotografiu, tak sme sa rozhodli, že to skúsime urobiť aj my tu,“ hovorí riaditeľ kremnických mestských lesov Karol Mutňanský. „Prvý prototyp bol celý z dreva, ukázalo sa však, že drevo nie je vhodný materiál, preto funkčné časti ďalších skladačiek sú plechové, polepené fotografiami. Výhodou je, že keď sa obrázky okukajú, dajú sa prelepiť,“ vysvetľuje Mutňanský. Prototyp skladačky darovali materskej škole, prvá skladačka už stojí na začiatku kalvárskeho kopca, druhá skladačka je pred dokončením a umiestnia ju k vyhladkovej veži na Krahulskom štíte. Skladačka na kalvárii má obrázky z motívmi mesta Kremnica, skladačka pri vyhladkovej veži bude s obrázkami zvierat.

Spodnú časť Kalvárie otvoria aktivitám

Spolu so skladačkou na mieste osadili aj lavičky. Karol Mutňanský si pamätá, že ešte v 70. rokoch na tom mieste lavičky boli a bol odtiaľ pekný výhľad na mesto, dnes však výhľad zakrýva zeleň. V spodnej časti kopca preto plánujú výrub. „Spodnú časť kalvárskeho kopca plánujeme trochu viac otvoriť, aby tu vzniklo miesto s peknými vyhladkami, kde by mohli Kremničania a návštevníci vybehnúť a nebudú sa báť pustiť deka na trávu trochu si pobehať. Nebude to odlesnenie, skôr cielený výrub. Vyššie

je aj kúsok rovnej plochy, kde osadíme malé drevené bránky a dúfam, že si tam budú decká kopať loptu,“ vymenúva Karol Mutňanský plány na túto sezónu. Výrub drevín stihnú pri dodržaní prísnej legislatívy najskôr na jeseň v období vegetačného pokoja. „Nechceme z kalvárie spraviť lunapark s atrakciou na každom kroku. Aktivitám chceme otvoriť spodnú, ľahko prístupnú časť. Strednú časť kopca odlesňovať nebudeme. Ten lesný porast má hodnotu, je viacetážový, žije tu vtáčstvo aj rôzne živočíchy, je to

pekný, stabilný les, vyrábať ho by nebolo dobré. Upravíme chodník, nebezpečné stromy opíli stromolezci. Určite to však neodlesníme do takého stavu, ako to bolo voľakedy. To už nebude nikdy.“

Lokalite chýba komplexné riešenie

Spestriť to chce Karol Mutňanský aj hore pri jazierkach na kalvárii. „Chceme využiť, že tie jazierka sú tam ako krajínový prvok. Chceli by sme tam vybudovať drevený chodník s mostíkom

cez mokrad, s nejakou informačnou tabuľou, kde by sa návštevník dozvedel niečo o mokradiach, o rastlinách a živočíchoch, ktoré tam žijú.“ Keďže kalvársky kopec plynule pokračuje na Šturec, plány Karola Mutňanského siahajú aj tam: „Chcel by som, aby banské chodníky neboli len banské, lebo niektoré tie banské diela už nie sú ani viditeľné v teréne. Haldy už sú zarastené pionierskymi drevinami. Mali by sme ich teraz odstrániť, aby bolo vidieť haldy, keď sme radi, že príroda sa o ne postarala? Na informačných tabuliach chceme práve upozorniť na tieto procesy, ako sa príroda dokáže vysporiadať s činnosťou človeka.“ Tento rok na banských chodníkoch opravujú tri informačné tabule, na budúci rok však plánujú chodníky revitalizovať zásadnejšie – pretrasovať ich a vyznačiť. Podľa riaditeľa mestských lesov totiž lokalita Šturca a Kalvárie má obrovský potenciál, aby však táto lokalita bola zaujímavá aj pre turistu, vyžaduje si to komplexnejšie úpravy. „Všetko sa rieši čiastkovo, banské chodníky nemajú gazdu, každý sa hrá len na vlastnom piesočku, chceli by sme to zjednotiť. Pritom to nevyžaduje veľa, stačia malé zásahy, ale riešené komplexne, musí to mať logiku a jednotný ru-

kopis. Ponuku vychádzok musíme stmeliť a skĺbiť tak, aby turisti mali na jednom mieste komplexnú informáciu, čo môžu vidieť a kadiaľ tam ísť. Predstavujem si, že na Ludovike by mohla byť odstavňá plocha pre autá. Odtiaľ by sa dali zostaviť pekné vychádzkové okruhy na Jarabicu, na stred Európy, cez salaš Holečkovcov, na Kalváriu... Treba tomu dať logiku, aby turisti nemuseli šliapať z mesta, lebo to je veľa hluchého času,“ prezrádza plány Karol Mutňanský. Jedným dychom však dodáva, že zamestnanci mestských lesov ani mestskej zelene areál udržiavať nedokážu. „Teraz tu tri dni kosili pracovníci mestskej zelene a v meste sa tri dni nekosiť. Potom je kopec sťažnosť. Keď sem pošlem ľudí z mestských lesov, chýbajú mi v lese. K tomu musí byť spracovaný projekt, aby tu boli traja ľudia aj s technickým vybavením, ktorí to budú robiť. Traja stáli zamestnanci, ktorí budú chodiť do práce sem. Inak to bude vždy len také čiastkové, raz pokosíme a o dva týždne to už bude zarastené. Príroda vždy nad človekom vyhrá.“ hovorí Karol Mutňanský.

Silver Jurtinus

Mladý fotograf zapojil kremnických seniorov do celosvetového projektu

Francúzsky umelec JR v roku 2011 vyzval na vytvorenie globálneho participatívneho výtvarného projektu s potenciálom zmeniť svet. Tento projekt sa nazýva Inside Out a druhým slovenským umelcom, ktorý sa do projektu zapojil, je Kremničan Dominik Janovský.

Dominik je študentom Akadémie umení v Banskej Bystrici, kde študuje odbor Audiovizuálne médiá a jeho príspevok do globálneho projektu Inside Out bol zároveň aj praktickou časťou jeho bakalárskej práce s názvom Nepovšimnuté. „Projekt Inside Out je projekt, ktorého cieľom je spoločne zmeniť svet k lepšiemu, prostredníctvom umenia.“

Ľudia z celého sveta posielajú JRovi fotografie, ktoré on v štúdiu vytlačí a fotografie posielajú naspäť, kde ich ľudia inštalujú vo verejnom priestore. Musí to mať ale nejakú myšlienku, vyfotiť niekoho len tak na ulici je málo,“ opisuje projekt Dominik: „Môj projekt začal tým, že som hľadal vo svojom okolí niekoho zaujímavého, kto má za sebou silný príbeh. Veľkou inšpiráciou pre mňa je fotograf Lee Jeffries, ktorý sa zaoberá fotografovaním starých ľudí alebo ľudí bez domova. Jeho fotografie sú pre mňa

inšpiratívne, lebo sú vizuálne veľmi lákavé. Nadviazal som na jeho portréty ľudí, u ktorých samotná tvár a vrásky umocňujú emóciu fotografií. Preto som si vybral starých ľudí a oslovil domov dôchodcov, kde s fotením

súhlasili. Nafotil som tam 10 portrétov klientov domova. Vyvrcholením projektu bola výstava fotografií v domove dôchodcov.“ Reakcie „modelov“ boli rôzne. „Boli to veľkoformátové fotografie, priestor bol malý, od

fotografií nebol dostatočný odstup a navyše boli čiernebiele. Niektorí sa tešili, iní boli dojatí, niektorí sa na fotografiu nespoznali. Všetci boli ale nesmierne vďační.“

V projekte Inside Out je v

súčasnosti 234 382 fotografií zo 124 krajín sveta, z toho 10 Dominikových portrétov kremnických seniorov z domova dôchodcov. Dominik Janovský svoj bakalársky projekt obhájil a ďalej pokračuje v štúdiu na Akadémii

umení. „V projekte Inside Out chceme pokračovať aj naďalej. Uvažujem nad projektom, ktorý bude pracovať s témou banského nešťastia, ktoré sa v Kremnici v minulosti odohralo.“

Silver Jurtinus

Školský rok 2014/2015 v Špeciálnej základnej škole internátnej

Ani sme sa nenazdali a ďalší školský rok sa blíži k svojmu záveru. Vonku svieta slniečko a my sa už tešíme na chvíle plné zábavy a oddychu počas letných prázdnin. Ešte predtým, ako sa brána našej školy na dva mesiace zatvorí, pripomenieme si, čo všetko sme spolu zažili.

Najväčšou akciou, ktorú sme v škole zorganizovali, bol turnaj v prehadzovanej, ktorú sa okrem našej školy zúčastnili aj špeciálne základné školy z Valaskej, Brezna a Žiaru nad Hronom. Turnaj bol uskutočnený cez projekt Zober loptu, nie drogy, vďaka čomu dostali všetky družstvá i pekné tričká. V silnej konkurencii naša škola zvíťazila, čím boli športovci aj vyučujúci odmenení za snahu, ktorú vložili do tréningov. Hoci nám počasie neprialo a hralo sa v mestskej telocvični, atmosféra bola vynikajúca. Turnaj bol spojený s varením guláša, spoločným posedením a utužením vzťahov medzi zúčastnenými špeciálnymi školami. V tomto projekte by sme radi pokračovali aj v nasledujú-

cich školských rokoch.

Po celý školský rok sme nezaháľali a okrem vyučovania a získavania nových vedomostí sme stihli zažiť aj mnoho nových zážitkov. Už tradične sme ho zahájili účasťou na výstave Kremnické jablko, kde sme prezentovali plody, ktoré sme sami vypestovali. Pokračovali sme tradičnými akciami školy, akými sú zber šípok, účasťou na rozličných tvorivých dielňach v Kremnici a Nitre, exkurziou v miestnej pekárni, púťavými besedami v knižnici i v múzeu. Svoju šikovnosť a zručnosť sme ukázali pri vytváraní výrobkov na kremnické vianočné trhy i na Noc múzeí. V rámci zdravého životného štýlu a ochrany zdravia sme si zorganizovali športové hry, zúčastnili sme sa turnaja v cezpoľnom behu v Brezne, absolvovali sme tiež kurz bežeckého lyžovania na Skalke a Krahuliach, počas Dňa mlieka sme ochutnávali mliečne výrobky a tak, ako každý rok, aj v tomto roku naši chlapci zabojovali vo

futbalovom turnaji. To, že čistá príroda je pre nás nenahraditeľná, sme si pripomenuli zbieraním odpadkov v meste počas Dňa Zeme, súťažami s environmentálnou tematikou či zaujímavými besedami o životnom prostredí v škole i knižnici. Keďže ochrana prírody je pre nás veľmi dôležitá, zapojili sme sa do projektu Zelená škola, separujeme odpad a staráme sa o to, aby prostredie, v ktorom žijeme, bolo naozaj zdravé. Školský

rok sme zakončili opäť spojením pohybu s nadobúdaním nových poznatkov, a to výletom na hrad Strečno a na Pustý hrad.

Školský rok 2014/2015 sme prežili aktívne a naplno. Už teraz sa tešíme na ten nasledujúci a veríme, že po zaslúženom oddychu cez prázdniny nás znovu čaká desať mesiacov plných zážitkov, nových vedomostí a kamarátstiev.

Michaela Dobrotková

Nová škola – bilancia starého...

Ďalší školský rok za nami pomaly zatvára dvere a my vám chceme priniesť informácie o tom, ako sa nám darilo.

Vďaka úspešnosti v projekte SPP sa nám podarilo vybudovať vytúžené detské ihrisko s hojdačkami, preliezačkami, šúchačkami a trampolínou. Ihrisko slúži nielen našim žiakom, ale aj ostatným deťom z mesta. Škola pokračuje v projektoch: Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety – Digitálny školník, Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva – Digiškola, Zvyšovanie kvality vzdelávania na základných a stredných školách, Čas strávený s knihou sa oplatí. Žiaci sa zapojili do rôznych súťaží a olympiád, športových, vý-

tvárných, umeleckých a vedomostných. Tiež sa snažili pomáhať ľuďom, ktorí to v živote majú ťažšie ako my. Zapojili sa do zbierok na pomoc deťom v Ugande, Deň narcisov, Červená stužka a počas roka nazbierali 30 vriec plastových vrchnáčikov pre chorú Sabinku. Žiaci sa zúčastnili tvorivých dielní, besied, výstav, výchovných koncertov, exkurzií a výletov. Pani učiteľky 1. stupňa pripravili vianočný program, karneval, zaujímavé aktivity pre predškolákov. Prváci boli pasovaní za oficiálnych žiakov školy. Výborné výsledky dosiahli v recitačných a speváckych súťažiach, z ktorých postúpili až do kraj-

ského kola. V rámci environmentálnych aktivít sa žiaci zúčastnili učenia v prírode s názvom Pomáhame a spoznáваме. Žiaci sa tiež zúčastnili plaveckého a lyžiarskeho výcviku. Naša škola si v októbri pripomenula 50. výročie svojho vzniku. Oslavy začali kultúrnym programom v kine Akropola a pokračovali recepciou v priestoroch školy.

Najväčšou zmenou našej školy je však zmena nášho pána riaditeľa Petra Planckbüchlera. Chceme mu aj touto cestou poďakovať za 10 rokov pôsobenia na našej škole. „Milý pán riaditeľ, ďakujeme, že si stál pri realizácii rekonštrukcie našej

školy, že si bol k nám ľudský a nápomocný. Že si mal pochopenie pre naše ľudské zlyhania a vedel si nám dať druhú šancu. Ďakujeme, že si nám umožnil študovať a vzdelávať sa. Ďakujeme za tvoje otvorené srdce, že sme sa Ťa nemuseli báť a mohli sme prísť kedykoľvek za Tebou s akýmkoľvek problémom. Ďakujeme, že každý z nás bol pre Teba nielen pracovníkom, ale človekom, pre ktorého si mal pochopenie a na ktorom Ti záležalo.. Nech sa to dobro, ktoré si sa snažil šíriť medzi nami, teraz obráti k Tebe a pomáha Ti na Tvojej ceste.“

Zuzana Lauková

Čas strávený s knihou sa oplatí

Kniha – sprevádza človeka celým životom. Poskytuje informácie, vedomosti, zábavu. Je našim spoločníkom v čase voľna, relaxu, ale ešte stále aj v dobe rozmachu informačno-komunikačných technológií, je základom práce v škole. Deti stále s radosťou siahajú po papierom voňavých stránkach kníh, a to sme využili pri tvorbe projektu, v Grantovom programe pre optimistov – NADÁCIA ORANGE „Čas strávený s knihou sa oplatí.“ V rámci tohto projektu sme zriadili oddychovú zónu pre žiakov 1. stupňa, v ktorej žiaci počas prestávok zmysluplne trávia svoj oddychový čas. V nainštalovanej knižnici môžu

siahnuť po rozprávke knihy, posediť v pohodlnom kresle, zahľbiť sa do čítania, alebo len tak listovať a pozerat' farebné ilustrácie. V rámci mimočítankového čítania využívame divadelnú kulisu a maňušky, pomocou ktorých dramatizujeme ľudové rozprávky. Knihy do našej knižnice doniesli deti zo svojich domácností, najmä také, z ktorých už akosi „vyrástli“. Za estetické a moderné police do našej knižnice ďakujeme žiakom SOŠ pre ŽSPI, Kutnohorská 675/20 v Kremnici, ktorí nám ich sponzorsky vyrobili a drevo nám poskytla firma Ján Teitsch – súkromný podnikateľ, maňušky vyrobili p. učiteľky z 1. stupňa a di-

vadelnú oponu nám vyrobil pán údržbár. Všetkým našim dobrovoľným pomocníkom ďakujeme a veríme, že naši žiaci budú s radosťou tráviť

čas a rozvíjať svoju tvorivosť v tejto oddychovej zóne.

Jana Babjaková, zástupkyňa RŠ, ZŠ na Angyalovej ulici

MDDácke dni v materskej škole

Prvé dva júnové týždne na oboch pracoviskách Materskej školy Dolná žili ešte väčším dňavotom, smiechom a radosťou ako obvykle. Oslavovali sme Deň detí.

Okrem balónového dňa, výletu do Zoo v Bojniciach, zmrzlinového dňa v maskách na Pešej zóne, cyklistického dňa na dopravnom ihrisku pri ZUŠ, vystúpenia sokoliarov na futbalovom ihrisku, športovania s MsP na Veteriníku a ďalších aktivít sme zapálili olympijský oheň na školskom dvore na Dolnej a otvorili Detskú mini-olympiádu. Deti z oboch pracovísk MŠ Dolná a deti z Kunešova svojou básňou „Športovček“ otvorili súťaženie. Chôdza po príkrovom chodníku, skákanie vo vreci,

hádzanie loptou na cieľ, podliezanie a preskakovanie, vozenie sa vo fúriku boli disciplíny, ktoré deti s úsmevom na tvári zdolávali. Vzájomné povzbudzovanie detí a učiteliek, očakávané prekvapenie dňa – perníkové medaily i perníkové torty, osviežujúce ovocie a výborné občerstvenie doplnili spálenú energiu detí i šikovných učiteliek. V odpoľudňajších hodinách zdolávali prekážky aj rodičia pod prísnou kontrolou svojich detí.

Vzájomné stretnutia približne 120 detí v Kremnici je pre nás – učiteľky, ale aj pre deti veľmi milé, spontánne, motivujúce a hlavne nám zaručuje dlhú budúcnosť rozvoja nášho mesta. Ďakujem celému kolektívu materskej školy za pomoc a prípravu všetkých aktivít.

Monika Golhová, riaditeľka MŠ

Hudba srdcom

Aj keď sa hudba prijíma sluchom, naši nepočujúci presvedčili všetkých ostatných, že sa dá krásne precítiť i srdcom. Dňa 2. 6. 2015 nepočujúcich študentov našej SOŠ pre ŽSPI v Kremnici zaujala hudobná skupina Musica Medica. Toto zoskupenie dvoch profesionálov spojila prapôvodná myšlienka, že hudobný obsah má v prvom rade pozdvihnúť srdce, náladu a ducha. Bola to jedinečná skúsenosť počúvať hudbu telom cez vibrácie špeciálnych hudobných nástrojov z celého sveta. Jedným z hudobníkov

bol Rami Shaafi /Anglicko/, ktorý je ich zberateľom. Veľnou sa hra na ne už dve desaťročia a študentom ich aj názorne predviedol. Obrovské symfonické gongy, spievajúce misy či austrálske didgeridoo rezonujú pri hre natoľko, že zo vzdialenosti niekoľkých centimetrov sa dajú vibrácie cítiť rukou i celým telom. Predstavenie malo dve časti, prvá bol koncert postavený na improvizovanej hudbe. Toto zážitkové počúvanie hudby zaujalo študentov natoľko, že v následnom workshope všetci nepočujúci hrali na menovaných hudobných nástrojoch.

Jana Majerová

90 rokov v živote Knížnice Jána Kollára

Knížnica Jána Kollára v Kremnici si v tomto roku do svojej kroniky zaznačí už deviaty krížik svojho knižničného života a po celý tento dlhý čas je tu pre svojich čitateľov, návštevníkov, používateľov.

(pokračovanie z minulého čísla)

(roky 1953 – 1959)

Archívne dokumenty z rokov 1951 – 1952, citované v predchádzajúcom čísle Kremnických novín, vypovedajú o tom, že toto obdobie by sme mohli nazvať „obdobím sťahovania knižnice“. Možné je konštatovať, že neustále premiestňovanie knižnice z miesta na miesto bolo jednou z príčin, že si táto nemožná plniť svoje základné poslanie – slúžiť svojim návštevníkom. Neodarilo sa mi zistiť kedy presne a za akých okolností sa tak stalo, no situácia okolo knižnice vyústila až do jej likvidácie. Dokazuje to veta T. Lamoša (1957, s. 176): *V r. 1952 sme získali [rozumej študijná knižnica pri mestskom archíve] ďalšie knihy z odboru histórie z knižnice kremnického gymnázia a v r. 1953 z fondov likvidovanej mestskej verejnej knižnice Jána Kollára v Kremnici.* K. Kislingerová (1995, s. 22) sa zmiňuje, že ostatné knihy, asi v roku 1953, sa nákladnými autami odvážali do šrotu. Takto sa končí prvý životný úsek knižnice, spočiatku charakteristický napredovaním, miestami úspešným, miestami menej úspešným. Neskôr, žiaľ, poznačený vážnosťou doby.

V roku 1953 bola naša knižnica zasiahnutá uvedenými negatívnymi udalosťami, no rok 1953 je zároveň aj rokom zriadenia Okresnej ľudovej knižnice v Kremnici (OLK) – nasledovníčke po zlikvidovanej Mestskej verejnej knižnici Jána Kollára. O tomto pozitívnom momente v živote knižnice K. Kislingerová (1995, s. 23) uvádza: *V roku 1953 bola v Kremnici zriadená Okresná ľudová knižnica, ktorá vznikla z úplne nových kníh – známeho daru Poverenictva školstva a kultúry.* V tomto roku sa rozšírilo pole pôsobnosti kremnickej knižnice už ako okresnej. Pribudli jej povinnosti vykonávať metodickú činnosť a pomoc v knižniciach na dedinách v okrese.

Mgr. Klára Kislingerová (1967), vo svojej diplomovej práci, ktorú nám láskavo zapožičala, na s. 10 – 11

takto opisuje neľahký rozbeh novootvorenej knižnice: *Okresná ľudová knižnica... mala jediného pracovníka. ... Knižnica bola otvorená „na papieri“ každý deň, avšak v skutočnosti bola otvorená len veľmi nepravidelne, pretože jej jediný pracovník bol často zaťažovaný inými prácami, ako výkup poľnohospodárskych produktov, premietanie filmov a pod., takže vlastnej práci sa mohol venovať len veľmi nesystematicky. A ak si k tomu ešte primyslíme, že knižnica bola vtedajším Odborom školstva a kultúry ONV len veľmi slabob dotovaná, dostaneme približne jasný obraz o jej činnosti... V roku 1953 sa v knižnici vymenili dvaja pracovníci... V roku 1954 nastupuje opäť nová pracovníčka [Augusta Považanová]... Pravda, ani príchodom tejto... sa činnosť knižnice veľmi nezlepšila a spočívala len vo vypožičiavaní a preberaní kníh. Od tohto roku sa začína viesť i evidencia, avšak dosť nepresná...*

rok 1955

Zápisnica o prieskume Okresnej ľudovej knižnice v Kremnici, datovaná ku dňu 16. 9. 1955, prináša náhľad aj na to, aký široký záber úkonov práce v knižnici mal zvládať jeden knihovník. Ten totiž mal plniť základné výpožičné úkony, metodicky pomáhať knižniciam na dedinách, propagovať knižnicu, organizovať podujatia, prevádzať výzdbu v knižnici, plánovať a robiť analýzy, študovať... Zápisnica informuje aj o tom, že knižnica sa nachádzala v budove Domu osvetly na ulici Pavla Križku [tu sídlila cez tri desaťročia, v r. 1953 – 1985] v dvoch miestnostiach, ktoré slúžili ako čítareň a požičovňa. Knihovníčkou bola Augusta Považanová. Požičiaval sa v utorok, v stredu, v piatok, v sobotu a v nedeľu. Rada knižnice mala 6 členov. Ďalej v zápisnici krajský inšpektor pre kultúru Karol Filka (1955) vymenováva zistené kľady a nedostatky a spôsob ich odstránenia. Zvlášť zaujímavé bolo toto opatrenie: *Vzhľadom na metodickú pomoc, ktorú má OLK poskytovať knižniciam na dedinách, je potrebné upraviť výpožičnú dobu v*

knižnici. Postačia 4 výpožičné dni /s nedeľou/ do týždňa, aby knihovníčka mohla tri dni sa venovať metodickej a inštruktážnej pomoci knižniciam na dedinách. [Po spočítaní dní z uvedeného vyplýva, že pracovný týždeň tejto knihovníčky mal byť sedem dní v týždni!?!] (-) .

rok 1956

Zápisnica z previerky činnosti Okresnej ľudovej knižnice v Kremnici zo 7. februára 1956, zapísaná za prítomnosti inšpektora K. Filku (1956) a riaditeľky a knihovníčky v jednej osobe – A. Považanovej prezrádza, že v knižnici od poslednej previerky (16. 9. 1955) nedošlo k zlepšeniu práce, ani k zavedeniu takmer žiadneho návrhu krajského inšpektora do

praxe. Celá činnosť knižnice bola i naďalej obmedzená jedine na mechanické vypožičiavanie kníh. Inšpektor zistil i to, že odbor školstva a kultúry nevenuje knižnici dostatočnú pozornosť a prácu v knižnici neradi, neusmerňuje a nekontroluje... Na záver navrhol nájsť do knižnice človeka, ktorý bude mať predpoklady a lásku pre prácu v knižnici... Je potrebné, aby odbor školstva a kultúry Rady ONV venoval knižnici v budúcnosti sústavnú pozornosť, jej prácu riadil, usmerňoval a kontroloval...

Augustu Považanovú vystriedala Lena Mensatorisová, ktorá sa do práce pustila s veľkou chuťou.

rok 1958

OLK sa svojimi inštruktáž-

nými návštevami v dedinských knižniciach zaslúžila o zlepšenie celkovej činnosti knižnic, čo vyplýva zo Správy k celoročnému výkazu o činnosti ľudových knižnic v kremnickom okrese.

Klára Kislingerová (1967, s. 11 – 12) o tomto roku uvádza, že od augusta 1958 v knižnici pracujú dve pracovníčky. Práca sa dá už do určitej miery podeliť a zorganizovať a okrem vlastnej činnosti v meste začína sa venovať sústavná pozornosť i dedinským knižniciam v okrese... Rozpis činnosti Okresnej ľudovej knižnice za II. polrok 1958 informuje, že v OLK pracovali Lena Mensatorisová a Klára Sečkárová (neskôr Kislingerová).

rok 1959

9. júla 1959 čs. parlament prijal ďalší dôležitý československý knižničný zákon o jednotnej sústave knižnic č. 53/1959Z. z. Ním sa riadili knižnice na Slovensku niekoľko desaťročí.

Ako pracovala a čím žila OLK v uvedenom roku, výstižne vykresľuje citát z Komentára k výročnému hláseniu za rok 1959, ktorý vypracovala riaditeľka knižnice L. Mensatorisová:

Pramene:

- FILKA, Karol, 1955. Zápisnica o prieskume Okresnej ľudovej knižnice v Kremnici z dňa 16. 9. 1955. Príloha k zápisnici o prieskume OLK v Kremnici. Umiestnenie: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Štátny archív v Banskej Bystrici, pobočka Kremnica. Fond: ONV Kremnica, 1955, šk. č. 258.
- FILKA, Karol, 1956. Zápisnica napísaná na previerke činnosti Okresnej ľudovej knižnice v Kremnici dňa 7. februára 1956. Umiestnenie: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Štátny archív v Banskej Bystrici, pobočka Kremnica. Fond: ONV Kremnica, 1956, šk. č. 258.
- KISLINGEROVÁ, Klára, 1967. Aké sú čitateľské záujmy obyvateľov Kremnice: rozbor štatistických výsledkov a výskum: diplomová práca. Bratislava: FF UK.
- KISLINGEROVÁ, Klára, 1995. Mestská verejná kniž-

Okresná ľudová knižnica samotná splnila plán výpožičiek na 100,1 % a čitateľov na 100 %. Metodicko-inštruktážnych návštev previedla 37. ... K 15. výročiu SNP otvorila OLK Oddelenie pre mládež, ktoré bolo hojne navštevované deťmi do 14 rokov. Od septembra 1958 informuje, že v OLK pracovali Lena Mensatorisová a Klára Sečkárová (neskôr Kislingerová).

Okresná ľudová knižnica lepšie zariadenie. Staré zariadenie, ktoré pozostáva z rozobratých skriniek, je už vonkoncom nevyhovujúce. Knihy sú uložené aj v troch radoch, čím sa veľmi sťažuje medzi nimi rozhľad. Okrem toho sa musí poznamenať, že regály, ktoré toho času sú v knižnici, nepôsobia nijako esteticky...

(pokračovanie nabudúce)

nica Jána Kollára v Kremnici /1925 – 1948/. Kremnica: Okresná knižnica Jána Kollára v Kremnici. ISBN 80-85141-32-9.

- LAMOŠ, Teodor, 1957. Archív mesta Kremnice: sprievodca po fondoch a zbierkach. Bratislava: Slovenská archívna správa Poverenictva vnútra.
- MENSATORISOVÁ, Lena, 1960. Komentár k výročnému hláseniu za rok 1959. Umiestnenie: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Štátny archív v Banskej Bystrici, pobočka Kremnica. Fond: ONV Kremnica, 1960, šk. č. 259.
- Rozpis činnosti Okresnej ľudovej knižnice za II. polrok 1958. Umiestnenie: Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Štátny archív v Banskej Bystrici, pobočka Kremnica. Fond: Okresná ľudová knižnica. Činnosť odborného útvaru. Ročník 1959, šk. č. 1.

spracovala: Alžbeta Madudová

Výpožičné priestory v bývalom Dome osvetly

Otlačky pôvodných pečiatok – Mestskej verejnej knižnice Jána Kollára v Kremnici a Okresnej ľudovej knižnice v Kremnici.

BBSK – Knížnica Jána Kollára, Kremnica pozýva:

- každý utorok počas letných prázdnin v čase od 9.00 do 10.00 hod.

na **HRÔZNOSTRAŠNOROZPRAVKOVÉ UTORKY**

Aj vaše deti sa rady boja? Nebojte sa nechať deti báť. Strach patrí ku zdravému vývoju dieťaťa.

Príďte na Oddelenie literatúry pre deti. Budeme čítať hrôzostrašné rozprávky. Tešíme sa na všetky odvážne deti.

Letné prázdniny v knižnici

- každý štvrtok počas letných prázdnin v čase od 10.00 do 12.00 hod.

na 7. letné tvorivé dielne pre deti

KREATÍVNA KNIŽNICA

Každý, kto má chuť tvoriť krásne kreatívne kadečo, stretneme sa v Oddelení literatúry pre deti.

Kalendár významných osobností o jún 2015

Jubilujúci súčasníci

Prof. RNDr. Karol Marhold, CSc. sa v Kremnici narodil 1. 6. 1959

– botanik, vedúci vedecký pracovník Slovenskej akadémie vied; v rokoch 2011 – 2015 bol predsedom vedeckej rady Botanického ústavu SAV, na prelome rokov 2014 a 2015 krátko zastával funkciu predsedu Snemu SAV a začiatkom roka 2015 ho členovia snemu zvolili za podpredsedu SAV pre II. oddelenie vied SAV o živej prírode a chemických vedách a za člena Vedeckej rady SAV. **Štúdiá:** Základnú školu na ulici Pavla Križku v Kremnici navštevoval v rokoch 1965 – 1974 a v rokoch 1974 – 1978 absolvoval gymnázium v Kremnici. V štúdiu, ktoré ukončil titulom RNDr., pokračoval na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave. Po

absolvovaní štúdia vedeckej aspirantúry na tej istej fakulte v roku 1992 získal titul kandidáta vied. Habilitačné konanie ukončil v roku 2001 na Prírodovedeckej fakulte Univerzity Karlovy v Prahe a v roku 2009 bol menovaný profesorom botaniky na tej istej univerzite.

Zamestnanie: Od roku 1983 po súčasnosť pôsobí ako vedecký pracovník na Oddelení taxonómie vyšších rastlín Botanického ústavu SAV v Bratislave. V rokoch 1994 – 2005 pracoval aj v Botanickom ústave Akadémie vied Českej republiky, ako redaktor medzinárodného časopisu Folia Geobotanica. Od roku 2001 vyučuje a vedie výskumný tím aj na Katedre botaniky Univerzity Karlovy v Prahe, v súčasnosti ako profesor.

Pobyty v zahraničí: 1990-1991 Oxford University, Oxford, Anglicko; 1992 – 1993 University of Reading, Reading, Anglicko; 1997-1998 Universität Osnabrück, Nemecko; Universität Wien, Rakúsko; 2011, 2012 hosťujúci profesor University of Kyoto, Japonsko.

Tvorba a činnosť: Spolupracovník a jeden z dvoch hlavných editorov základného referenčného zoznamu rastlín používaného pre územie Slovenska – Zoznam nižších a vyšších rastlín Slovenska (1998), spolueditor dvoch vydaní Medzinárodného kódu nomenklatury rias, húb a rastlín (2006,

2012) a diela Chromosome number survey of the ferns and flowering plants of Slovakia (2007). Okrem toho publikoval cez stovku vedeckých článkov registrovaných v databáze Web of Science. Vedúci riešiteľ početných národných a medzinárodných projektov, ktoré rieši spolu so svojimi spolupracovníkmi na Botanickom ústave SAV a na Univerzite Karlovej v Prahe.

Ďalšie pôsobenie: Od roku 2011 generálny sekretár a výkonný predstaviteľ Medzinárodnej asociácie pre taxonómiu rastlín (www.iapt-taxon.org) – jedinej organizácie združujúcej vedeckých pracovníkov v oblasti systematiky a taxonómie rastlín s celosvetovou pôsobnosťou. Od roku 2001 je členom medzinárodnej rady Organizácie pre fytoxiologický výskum Mediteránu. V rokoch 2004 – 2008 viceprezident Medzinárodnej organizácie rastlinných biosystematikov a od roku 2009 je jej prezidentom. Od roku 2001 je národným zástupcom za Slovenskú republiku v Globálnej taxonomickej iniciatíve a od roku 2006 pôsobí ako člen koordináčného mechanizmu zastupujúci strednú a východnú Európu. Od roku 2001 je členom riadiacej rady medzivládnej organizácie s celosvetovou pôsobnosťou Globálny informačný systém o biodiverzite (www.gbif.org). Pôsobí ako člen redakčných

rád a posudzovateľ rukopisov pre domáce a zahraničné odborné časopisy.

Členstvo vo vedeckých spoločnostiach a asociáciách: Fellow of the Linnean Society (London, 1991-); International Organization of Plant Biosystematists (1985-); International Association for Plant Taxonomy (1991-); American Society of Plant Taxonomists (1989-); Society of Systematic Biologists (2004-); Botanical Society of America (1998-); Systematics Association (1991-); Organization for the Phytotaxonomic Investigation of the Mediterranean Area (1995-); Česká botanická spoločnosť (predtým Československá botanická spoločnosť, 1983-); Slovenská botanická spoločnosť (1982-); Československá biologická spoločnosť (2008-); Verein zur Erforschung der Flora Österreichs (1999-).

Ocenenia: Karol Marhold je držiteľom Pamätnej Holubyho medaily SBS pri SAV (2000) a medaily pri príležitosti 60. výročia založenia SAV, ktorá bola udelená jemu a jeho tímu v roku 2013.

■ 56. výročie narodenia

Informácie o sebe poskytol Karol Marhold. Foto prebraté zo SAV.

Poznámka: Celá publikačná činnosť K. Marholda je k dispozícii v KJK a na adrese: http://www.sav.sk/index.php?lang=sk&doc=user-org-user&user_no=32&action=publications

MgA. Ján Fakla sa narodil 23. 6. 1960 v Banskej Bystrici

– divadelník (scenárista, dramaturg, režisér, herec), vydavateľ a spoluzakladateľ Festivalu humoru a satiry Slovenské gagy (dnes Európsky festival humoru a satiry Kremnické gagy). Syn ev. kňaza Daniela Michala Faklu, ktorý pôsobil v Kremnici. **Štúdiá:** V rokoch 1975 – 1979 navštevoval Gymnázium v Kremnici. V štúdiu pokračoval v rokoch 1982 – 1986 na Divadelnej fakulte Akadémie múzických umení v Prahe, zameranie – organizácia a riadenie divadiel a kultúrnych zariadení (dnes produkcia).

Zamestnanie: Ako dramaturg pracoval v umeleckej

agentúre Slovkoncert v Banskej Bystrici (1986 – 1989), v Divadle J. G. Tajovského vo Zvolene (1994) a v Slovenskej televízii, Banská Bystrica (1997) a ako režisér pôsobil v Slovenskom rozhlasu, Banská Bystrica (1989 – 1991). Od roku 1992 vlastní a je konateľom G.A.G. - umelecká agentúra, spol. s r.o., Banská Bystrica, ktorá sa venuje aj vydavateľskej činnosti.

Pôsobenie mimo zamestnanie: Organizačný a umelecký vedúci, autor a herec v Kremnickom divadle v podzemí, Kremnica (1978 – 1992); zakladateľ, dramaturg a organizátor Festivalu humoru a satiry Slovenské gagy, Kremnica (1981 – 1991); prispieval do mesačníkov Glóbus a Cestovateľ, kde bol aj redaktorom; krátko bol aj obchodným zástupcom Allianz a.s.; produkčný RE-CULTURE, n.o., Banská Bystrica; riaditeľ, dramaturg, scenárista, producent KREMNICKEHO DIVADLA V PODZEMÍ n.o., Kremnica (od r. 2010); riaditeľ, hlavný dramaturg Európskeho Festivalu humoru a satiry KREMNICKE GAGY® (od r. 2004).

Členstvo v organizáciách: OZ Múzeum Gýča, Krem-

nica a KREMNICKE DIVADLO V PODZEMÍ, n.o., Kremnica.

Tvorba a záujmy: Na svojom autorskom konte má scenáre a dramaturgie hier. Tvorí aj reklamné texty a realizuje reklamné kampane. Predmetom jeho záujmu je činoherné a alternatívne divadlo. Pôsobí aj ako po-

rotca v odborných porotách na súťažných prehliadkach ochotníckeho divadla. Má rád humor, satiru a recesiú vo všetkých inteligentných formách.

■ 55. výročie narodenia
Informácie o sebe a foto poskytol Ján FAKLA.

Jubilantom srdečne gratulujeme.

Možno budem knihovníkom

Práve sme ukončili 3. ročník podujatia „Možno budem knihovníkom“ a môžeme povedať, že aj tentokrát boli u deviatkov iba pozitívne ohlasy.

Samozrejme predovšetkým preto, lebo mali možnosť „uliat“ sa na pár hodín zo školy, ale určite aj preto, že si vyskúšali prácu knihovníka.

Vykonávali všetky knihovnícke úkony, ako napríklad práca v knihovníckom programe, ukladanie knižného fondu, vyhľadávanie v katalógu, balenie kníh lepiacou fóliou a predovšetkým práca s čitateľom. Všetko zvládali bez najmenších problémov a my sme sa presvedčili, že má význam v tomto podujatí pokračovať aj v budúcom roku. Deviatci dostanú na konci školského roka pracovnú zmluvu ako dôkaz toho, že

boli v knižnici zamestnaní. Prečítajte si niektoré zážitky a postrehy deviatkov pri práci v knižnici: „Hodnotím veľmi dobre, páčilo sa mi balenie kníh a práca s počítačom, ale deti sa nás hanbili, to ma sklamo.“ „Jedli sme cukríky a pri stole s počítačom sme sa hrali na predavačky.“ „Hodnotím na jednotku. Veľmi dobrý nápad. Skvelé bolo hrať sa v databáze.“ „V knižnici bolo skvele. Všetko sa mi páčilo, ale najviac balenie kníh. Naučila som sa robiť s programom v počítači.“ „Knižnica je super miesto. Ja veľa nečítam, ale dnes som si požičala 3 knihy. Možno si

Máj bol v knižnici pestrý

V kalendárnom mesiaci máj pripravila Knižnica Jána Kollára v Kremnici pre žiakov, študentov i verejnú mnohé zaujímavé podujatia.

Na päť týždňov nainštalovali naši spolupracovníci v aule ZŠ na Angyalovej ulici interaktívnu výstavu Život hraboša severského panónskeho v mokradiach Podunajska. Návštevníci sa tak púťavou a hravou formou dozvedeli nevšedné informácie o jeho biotopoch, etológii, zmyslových orgánoch a vedeckých metódach mapovania drobných zemných cicavcov. Videoukážka previedla deti časom, aby videli, ako sa menila naša krajina od ľadových dôb pred 140 000 rokmi až po súčasnosť. Hravým a poučným spôsobom im boli prezentované informácie o determináčnych znakoch hraboša severského, jeho predátoroch a mnohých ďalších druhoch živočíchov a rastlín, ktoré žijú v našich mokradiach. „Sme veľmi radi a zároveň sme príjemne prekvapení, aký veľký úspech mala výstava v Kremnici – návštevnosť 630 ľudí sa radí medzi najvyššie na Slovensku. Veríme, že sa deti cez hravé aktivity naučili niečo nové o prírode a že sa zároveň zabavili“, povedala k výstave Mgr. Lucia Leváková z Bratislavského regionálneho ochranárskeho združenia.

21. mája sme pre naše školy zabezpečili sokoliarov Romanku a Štefka – študentov 1. ročníka SOŠ lesníckej v Banskej Štiavnici. Pre nepriazeň počasia sme na poslednú chvíľu podujatie presunuli zo Štefánikovho námestia do priestorov telocvične ZŠ Pavla Križku. Mladí sokolári deťom okrem iného priblížili, čo v praxi znamená starostlivosť o zvereneho dravca. Prezradili im tiež mnoho zaujímavostí o svojich dvoch zverencoch, plamienke driematej a kaňurovi okrúhlochvostom. Zaujímavá bola pre deti informácia, že kaňure ako jediné dravce na svete lovia v skupinách. Tento dravý vták z čeľade jastrabovité má viaceré slovenské synonymá, preto sa s ním môžete stretnúť aj pod názvami jastrab Harrisov, myšiak štvorfarebný a myšiak okrúhlochvostý.

Ďalšie vydarené podujatie sa konalo 25. mája v Čitárni Knižnice Jána Kollára a bolo venované vážkam Slovenska. Prednášajúcim bol uznávaný odborník na vážky RNDr. Dušan Šácha, ktorý veľmi zábavným spôsobom podával návštevníkom informácie o živote tohto hmyzu. Napríklad aj tie, že vážky patria medzi najrýchlejšie lietajúce hmyzy, dokážu lietať aj do strán a dozadu ako vrtuľník. Patria k dokonalým lovcem, vedia prenasledovať aj iný hmyz, čo im umožňuje ich zrak, ktorým sú schopné vnímať až desaťnásobne rýchlejší pohyb ako človek. Ich nápadné obrovské oči sú najdokonalejšie v ríši hmyzu. Skladajú sa až z 30 000 jednoduchých očiek a poskytujú im takmer úplne panoramatický rozhľad. Návštevníkov prednášky upútal aj ich zvláštny spôsob párenia, počas ktorého sa samec pričytí na samicu brušnými príchytkami a v takomto spojení môžu aj lietať a uniknúť tak prípadným dravcom.

Chceme sa poďakovať ZŠ na Angyalovej ulici za poskytnuté priestory pre výstavu o hrabošovi, ZŠ P. Križku za skvelú koordináciu pri zabezpečení jednotlivých podujatí a mestu Kremnica za finančnú pomoc pri zabezpečení výstavy Vážky Slovenska.

Jaroslav Slašťan, Oddelenie literatúry pre deti

raz kúpim vlastnú knižnicu.“ „Bolo to viac zaujímavé, ako v škole.“ „Myslela som si, že práca knihovníka je ľahká, ale dnes som zistila, že je to celkom náročná práca.“ „V knižnici sa mi páčilo,

naučila som sa nové veci, balenie kníh a hľadanie registrovaných v knižnici.“ Ďakujeme ZŠ P. Križku a ZŠ, Angyalova za spoluprácu.

Radoslava Fillová, Oddelenie literatúry pre deti

7. júl, podvečer: koncert Z DOMU DOMOV TOUR*
Dominika Fričová je pesničkárka, ktorá ponúka hodnotné texty, plné dôvtipu, ale najmä nutnosti zamyslieť sa. Na svojej letnej cyklotúre, prejde na bicykli spolu s gitarou cez 350 km a odohrá 6 koncertov. Jeden z nich aj u nás.

10. júl, 20.30 Letné kino: NICK CAVE – 20 000 DNÍ NA ZEMI *

Aj keď nenesí označenie superstar, niet pochyb, že po štyridsiatich rokoch na hudobnej scéne je Nick Cave legendou. Od svojich tínedžerských čias v postpunkovej kapele The Birthday Party, neskôr v skupine Grinderman, sa prepracoval až k The Bad Seeds. Tento jeho sólový projekt je na hudobnej scéne činný už 30 rokov. Film voľne zaznamenáva 24 hodín v Caveovom živote, kedy sám skúma svoje piesne a transformuje hudbu z neformálneho náčrtu až po hit.

12. júl, 16.00 Detské divadlo: STRAŠIAK TOMÁŠ**

Strašiak z poľa sa jedného dňa rozhodne, že už nechce ďalej strašiť a pôjde spoznávať svet. Čo ho tam však čaká, vôbec netuší... Na ceste do mesta stretne pestrú spleť postavičiek. Policajt ho trochu pocvičí v dopravnej výchove, zavíta aj do školy, kominár mu vysvetlí jeho miesto a poslanie na svete a nakoniec príde na to, že doma je predsa len najlepšie a nevráti sa naspäť sám...

17. júl, 22.00 metalový trojkonzert: DEAD GARDEN

Kapela, ktorá hrá výlučne vlastnú tvorbu a nemá vyhranený štýl, tak si vytvorili vlastný – uncommon metal.

19. júl, 20.30 Letné kino: SNEHOVÁ KRÁLOVNA*

Animovaný príbeh nakrútený na motívy svetoznámej rozprávky z pera Hansa Christiana Andersena. Snehová kráľovná uvalí na krajinu kľatbu a všade zavládne nekonečná zima. Neutíčajúci polárny vietor ochladí ľudské srdcia a vytráfi sa z nich všetka radosť. Dievčatko Gerda, spolu s fretkou Lutou a škriatkom Ormom sa vydajú na dlhú cestu do paláca Snehovej kráľovnej, aby zachránili jej bráčeka Kaya a navždy vyslobodili krajinu spod večného snehu a mrazu.

25. júl, 20.30 Letné kino: CHROBÁČIKOVIA

Na malebnej lesnej čistinke sa jedného dňa rozpúta nepriateľstvo medzi kolóniami čiernych a červených mravcov. Príčinou sporu sú zvyšky jedla z pikniku, ktoré tam zanechal mladý pár. Odrazu sa uprostred znepriatelených strán objaví odvážna lienka... a ako to celé dopadne – či dobro a odvaha nakoniec zvíťazia – všetci priaznivci Chrobáčikov už nepochybne vedia.

*V prípade priaznivého počasia sa podujatie uskutoční v exteriéri kina – na pódiu v Zechenterovej záhrade alebo na námestíčku pred kinom. **Podujatie sa uskutoční s finančnou podporou mesta Kremnica. Vstup je voľný.

ZA HRANICAMI MEDAILÉRSTVA V GALÉRII MÚZEA

NBS – Múzeum mincí a medailí Kremnica po unikátnom medzinárodnom projekte prezentujúcom vzácnu kolekciu historických korunovačných medailí Coronatus Posonii pripravilo vo svojich galerijných priestoroch ďalšiu zaujímavú výstavu, tento krát výsostne súčasného medailérskeho umenia. Aktuálna výstava s príznačným názvom Za hranicami medailérstva predstaví tvorbu popredného maďarského medailéra a sochára László Szlávicsa ml.

László Szlávics ml. študoval na umeleckopriemyselnej strednej škole v Budapešti (1973 – 1977). Po úspešnom absolvovaní strednej školy prevzali nad jeho ďalším štúdiom dohľad sochári László Szlávics st. (jeho otec) a Agamemnon Makrais. Venuje sa predovšetkým medailérstvu, tiež sochárstvu a šperkárstvu. Je autorom niekoľkých pamätných mincí Maďarskej národnej banky.

Jeho práce zahŕňajú všetky druhy medailí od kúsok tradičného minciarskeho majstrovstva až po diela s nádychom miniatúrnych plastík. Sklon k takémuto dvojitému prístupu k tvorbe možno obdivovať na všetkých jeho dielach.

Od polovice sedemdesiatych rokov minulého storočia bol pre jeho plastiky, reliéfy a medaily charakteristický realizmus a precízne spracovanie. V osemdesiatych rokoch upúťali jeho medaily vyrobené ručne

ako negatívne rytiny v oceli, teda technikou, ktorú používali starovekí minciari. Diela z liateho bronzu poukazujú na vplyv kubizmu. Zaujímavou je tiež séria dvadsiatich medailí z prvej polovice deväťdesiatych rokov inšpirovaná dielami Vincenta van Gogha. V druhej polovici deväťdesiatych rokov minulého storočia začal pri tvorbe využívať prírodné materiály ako kosti, pierka, či mušle. Tieto diela sú štýlisticky originálne a stoja na periférii medailérskeho žánru. Ako protipól k týmto prácam vytvoril niekoľko súborov medailí industriálneho charakteru, kde sa čas meria pohybom v rámci objektu, využívajúc vizuálne efekty (mechanické medaily). Tieto efekty sa aktivujú interaktívnym pôsobením diváka. Od začiatku 21. storočia sa hľadáním najkrajnejších možností pokúša o obrodu medailérskeho umenia.

Zúčastnil sa viac ako 300 kolektívnych výstav v 16

krajinách. Od roku 1994 pravidelne vystavuje v rámci svetových medailérske výstav FIDEM, ako aj ďalších prehliadok medailérskeho umenia (Národné bienále medailérskeho umenia, Sopron; Bienále umenia Dante Europeo, Ravenna; Medzinárodné bienále súčasnej medaily, Seixal). Svoju tvorbu prezentoval na viac ako 30 individuálnych výstavách doma i v zahraničí. Získal mnoho významných ocenení, medzi inými Grand Prix na Národnom bienále medailérskeho umenia v Šoproni (2007, 2015). Žije a tvorí v umeleckej kolónii Százados v Budapešti.

Antal Tóth, vedúci kurátor zbierky sochárstva a medailérstva Maďarskej ná-

rodnej galérie v Budapešti o autorovi napísal: „László Szlávics ml. zaviedol niekoľko nových noriem v maďarskom medailérskom umení. Zrejme to nebol jeho prvotný zámer, jednoducho len nasledoval príkazy svojej novátorskej mysle vytvorí niečo v tejto oblasti zatiaľ neobjavené. Týmto smerom napreduje s neochvejným a doslova hmatateľným presvedčením, že na konci, na hranici umeleckej formy je stále čo objavovať – a nachádzať.“

Vernisáž výstavy sa uskutoční v stredu 8. júla 2015 o 16.00 h v galérii múzea na Štefánikovom námestí 33/40 v Kremnici. Výstava potrvá do 2. augusta 2015.

ZBOHOM ŠKOLA VITAJ LETO

Nám. SNP (pri detskom ihrisku a N caffè)
30. jún 2015 16:00 hod.

divadlo **SMIECHTISKO**
interaktívna rozprávka o hračkách, ktoré deti vyhodili, lebo dostali nové.

VIRVAR koncert

SR caffè OZ BAŠTA MUSICA

Z kalendára letných júlových podujatí

HUDBA POD DIAMANTOVOU KLENBOU festival Petra Michalicu

3. 7. – ALEA hrá Tango, Boris Lenko – bandoneón, akordeón, **Daniel Buranovský** – klavír, **Stanislav Palúch** – husle, **Ján Krigovský** – kontrabas
10. 7. – pri príležitosti 470. výročia pobytu uhorskej kráľovnej Márie v Dome Komorského grófa zaznejú skladby Ave Maria skladateľov minulosti i prítomnosti ako aj Laudate Dominum W. A. Mozarta, **Andrea Čajová-Vizvári** – soprán, **Peter Michalica** – husle, **Viera Bartošová** – klavír
Dom komorského grófa, Ul. J. Kollára 541, 19.00 h

11. 7. LETNÁ NOC MÚZ

– divadelné prehliadky poodhalia zabudnuté tajomstvá Mestského hradu, NBS-Múzeum mincí a medailí Kremnica, 19.00, 20.00, 21.00 h

17. 7. FUNKY EMOTIONS – koncert

pešia zóna, 19.00 h, organizátori: mesto Kremnica, Modrý kocúr, Hotel Centrál, OZ Bašta Musica

18. 7. ČARO KERAMIKY

– keramická dielňa a ďalšie tvorivé aktivity na výstave Pôvab kameninových záhrad, NBS-Múzeum mincí a medailí Kremnica, 9.00 – 17.00 h

Čože je to šesťdesiatka?

Mohlo sa 27. mája opýtať viac ako desiatka abiturientov bývalého Gymnázia, pozdejšie JSS v Kremnici v roku 1955. Naozaj pred 60 rokmi ako 18 roční úspešne ukončili stredoškolské štúdiá a ako čerství maturanti sa rozhládali po svete. Ako takmer 80 roční sa zišli v Kremnici, aby si pripomenuli časy, keď boli mladí, pekní a plní ideálov. Po zvitani prvých spomienky patrili mŕtvym spolužiakom a triednemu profesorovi V. Rahlovi na cintoríne. Zlatým klincom stretnutia bolo na radnici uvítanie samotným primátorom mesta Kremnica. Podľa nášho názoru bol to mimoriadne slávnostne, citlivo a vysoko profesionálne pripravený program. Nechýbali príhovory, hudobné vystúpenia, básne – aj z tvorby a vystúpením abiturientov. ZPOZ-u a pani Négerovej patrí srdečná vďaka a uznanie. Potom sme sa výborne naladení, nahrnuli do Poľovníckej reštaurácie ako mladí študenti k prestretým stolom a objednaným dobrotám. Stretnutie sme už tradične ukončili v kaplnke kláštora Malých kapucínov, kde náš spolužiak odsľúžil omšu za zosnulých a poďakoval, že sme sa dožili tohto jubilea. Krátke posedenie na chate u spolužiaka bolo čerešničkou na torte nášho stretnutia s prísľubom – Do videnia! Vďaka patrí všetkým, ktorí prispejú k úspechu a pohode tohto stretnutia.

Vladimír Gorbunov

Jozef Horváth – neznáma osobnosť mesta Kremnica

Je dobrým zvykom a chvályhodnou tradíciou, že po roku 1990 si aj na stránkach našich Kremnických novín pripomíname významné osobnosti, ktoré sa nejakým spôsobom zaslúžili o naše mesto alebo sú s ním v nejakom spojení (napr. v Kremnici sa narodili, študovali tu a pod). Taktiež sú vydávané rôzne prehľady o významných osobnostiach, kalendáre osobností a pod. Napríklad v roku 2013 vydala knižnica Jána Kollára v Kremnici Kalendár osobností regiónu okresov Banská Štiavnica, Žarnovica a Žiar nad Hronom (rovnaký kalendár bol vydaný aj pre rok 2012). Tieto kalendáre sú prístupné aj na internete a sú bohatým zdrojom informácií a poznatkov o významných osobnostiach nášho mesta a regiónu. Takto sme mali možnosť oboznámiť sa s mnohými osobnosťami, o ktorých sme doposiaľ vedeli pomerne málo alebo nič, a to minimálne v rozsahu základných biografických údajov, a v čom spočívala podstata ich zásluhnej činnosti.

O Jozefovi Horváthovi ako osobnosti mesta Kremnice sme sa však doposiaľ na stránkach Kremnických novín nedočítali. Pritom, podľa môjho názoru, je to jedna z najvýznamnejších osobností nášho mesta v dvadsiatom storočí a celá jeho činnosť je úzko spojená s mestom Kremnica a pre mesto Kremnica. Domnievam sa, že keby sme dnes spravili medzi obyvateľmi nášho mesta malú anketu s jedinou otázkou, kto to bol Jozef Horváth a čím je významný pre mesto Krem-

nica, prevažná väčšina obyvateľov by nedokázala nijako zareagovať. Proste by im to meno vo vzťahu k mestu Kremnica nič nehovorilo a nikdy o ňom nepočuli, ani nikde nečítali. Možno by si ho niektorí poplietli s Júliom Horváthom, mladým účastníkom SNP, ktorý bol po potlačení povstania zavraždený, a po ktorom je pomenovaná ulica v našom meste.

Tak aspoň v stručnosti, kto to bol Jozef Horváth. Tu musím uviesť, že bolo pomerne obtiažne sa dopátrať aj k jeho základným biografickým údajom, kedy sa narodil, kedy zomrel, niečo o jeho rodine, o osobe a jeho činnosti. Jozef Horváth sa narodil 29. 9. 1886 v Banskej Hodruši. V rokoch 1898 – 1906 navštevoval banícku a hutnícku školu v Banskej Štiavnici. Od roku 1910 žil a pôsobil v Kremnici; najskôr pracoval v štátnych baniach a od roku 1912 v štátnej mincovni. Ihneď po vzniku Československej republiky sa aktívne zapojil do verejného a politického diania v našom meste, ktoré v tom čase prechádzalo veľkými premenami, keď jeho dovtedajší uhorský charakter sa postupne menil na československý. Z tohto obdobia začiatkov verejnej činnosti Jozefa Horvátha je pozoruhodná jeho misia v roku 1919 v Budapešti, kde spolu s Ing. Jánom Horákom boli z poverenia vlády novovzniknutej Čsl. republiky vyjednávať s maďarskými činiteľmi o vrátenie odvečených mincovných strojov. Len málo vtedy chýbalo a ich odvaha by ich v búrlivých a neprehľadných

časoch, ktoré vtedy vládli v Budapešti, stála životy.

V rokoch 1922 až 1938 bol Jozef Horváth demokraticky a opakovane zvoleným starostom nášho mesta. Politicky sa angažoval ako sociálny demokrat a bol aj funkcionárom Československej sociálnodemokratickej strany robotníckej. Za jeho pôsobením vo funkcii starostu sú spojené také aktivity ako udržanie mincovne v našom meste, oprava interiéru zámokého kostola sv. Kataríny, konsolidácia mestských lesov (nový lesný hospodársky plán a zameranie mestských lesov), zveľadenie mestských kúpeľov v Turčianskych Tepliciach, vybudovanie cesty (starej) na Skalke, postavenie hotela na Skalke, zlepšenie mestskej infraštruktúry (asfaltovanie a dláždenie ciest a chodníkov, rozšírenie elektrickej, vodovodnej a kanalizačnej siete), výstavba mestských bytov a robotníckych domov, vybudovanie moderného internátu pre nepočujúcich a budovy pokračovacej školy pre nepočujúcich, presadenie a výstavba kasární v meste, vybudovanie športových ihrísk a mestskej plavárne, a dalo by sa v tomto výpočte pokračovať. Proste všetko, čo sa dialo v našom meste v období prvej republiky je spojené s menom Jozefa Horvátha, s jeho aktivitou a nesie pečať jeho činnosti a podľa všetkého aj mimoriadnych organizačných a riadiacich schopností (dnes by sme povedali, že bol výborným manažérom).

Po nástupe ľudáckej garnitúry, ktorá začala od začiatku októbra 1938, bolo

začiatkom novembra 1938 rozpustené Mestské zastupiteľstvo v Kremnici, zvolené v obecných voľbách v máji 1938 a funkcie bol zbavený aj starosta Jozef Horváth. Bola tým prakticky zrušená demokratická mestská samospráva. Na čelo mesta bol menovaný vládny komisár, spočiatku to bol Jozef Pikula, profesor gymnázia a neskôr Ján Danko, učiteľ školy pre nepočujúcich. Súčasne bol z členov Hlinkovej slovenskej ľudovej strany vymenovaný poradný zbor, ktorý nahradil demokraticky zvolené mestské zastupiteľstvo. Nová ľudácka garnitúra, ktorá sa chopila moci na celom Slovensku a aj v meste Kremnica, nemala pre Jozefa Horvátha, presvedčeného demokrata a predstaviteľa sociálnej demokracie, dobrego slova a označovali ho za reprezentanta čechoslovakizmu, prípadne aj za maďaróna, ako sa to hodilo. Jozef Horváth sa vrátil do práce v Štátnej mincovni a napriek tomu, že už nebol najmladší, sa aktívne zapojil do ilegálneho protifašistického hnutia v meste Kremnica aj v regióne. Za to bol zo strany ľudáckeho režimu perzekvovaný. Zorganizoval ilegálnu skupinu zloženú z bývalých členov sociálnej demokracie. Spolupracoval aj s ilegálnou KSS a bol spoluzakladateľ a predseda Revolučného národného výboru v Kremnici, ktorý po vypuknutí SNP prevzal v Kremnici politickú moc. Členmi tohto mestského revolučného národného výboru boli: Ján Chrenko súčasne ako tajomník, Imrich Schmidtberger, Cib-

ľka, Jozef Holička, Gejza Šterba. Jozef Horváth bol súčasne aj podpredsedom Okresného revolučného národného výboru v Kremnici, ktorého predsedom bol Gejza Lacko. Jozef Horváth z titulu svojich funkcií zabezpečoval úlohy civilného života aj potreby ozbrojeného boja na povstaleckom území. Úzko spolupracoval aj so SNR v Banskej Bystrici. Po potlačení povstania organizoval ústup civilnej časti povstalcov do Banskej Bystrice. Až do oslobodenia sa musel ukrývať a v prípade, že by padol do rúk fašistov, hrozila mu istá smrť. O tu uvedených faktoch o pôsobení Jozefa Horvátha počas SNP som získal informácie najmä z publikácie Protifašistické hnutie a odboj v Kremnici a okolí, ktorej autorom je Jozef Holička a bola vydaná v roku 1973.

Jozef Horváth sa vrátil do Kremnice 6.4.1945, t.j. dva dni po oslobodení nášho mesta. Ako predsedu Revolučného národného výboru počas SNP ho veliteľstvo Červenej armády poverilo funkciou predsedu miestneho národného výboru. Ocitol sa opäť na čele obnovených orgánov mesta Kremnice a všetky svoje sily, schopnosti a skúsenosti vložil do úsilia o obnovu vojnou zničeného mesta a o nastolenie normálnych pomerov. Naše mesto utrpelo veľké škody najmä pri prechode frontu, 109 domov bolo úplne zničených a 285 domov bolo vážne poškodených.

Aby sme sa aspoň trochu vedeli vžiť do situácie, ktorá bola v našom meste tesne po oslobodení, dovoľujem si odčítovať krátku pasáž z už spomínanej publikácie Protifašistické hnutie a odboj v Kremnici a okolí, zo strany 70: „Pohľad na naše krásne, starobylé mesto po odchode Nemcov bol príšerný. Čo nebolo rozbité bombami a delostrelectvom, bolo vypálené, ulice zasypané rozvalinami rozbitých domov, na mnohých miestach sa ešte dymilo z vypálených domov, bolo počuť rachot zosúvajúcich sa narušených múrov. Život v meste sa zdal nemožným. Elektrická sieť bola potrhávaná, kanalizácia zničená, mosty a cesty rozbité, železničná trať prerušená, tunely zavalené. V histórii svojho jestvovania nebolo mesto ešte nikdy takto zničené, prakticky odrezané od života a bez finančných a hospodárskych možností.“

Pre Jozefa Horvátha v jeho činnosti práci pri obnove vojnou zničeného mesta nebolo zrejme prekážkou ani to, že v roku 1946 dovŕšil vek 60 rokov. Myslel už vtedy aj na obnovu vojnou zničených zariadení pre cestovný ruch, keďže rozvoj cestovného

ruchu v našom meste bol vždy jeho prioritou a videl v ňom veľkú budúcnosť pre naše mesto. Výsledkom jeho úsilia bola obnova vojnou zničených kúpeľov v Turčianskych Tepliciach, v roku 1947 výstavba novej chaty na Skalke (dnešná stará časť hotela Minciar) namiesto vyhorenej Teplickeho chaty a začatie obnovy počas vojny vyhoreného hotela na Skalke.

O ďalšom pôsobení Jozefa Horvátha v rokoch 1946 až 1950 v meste Kremnica som nenašiel žiadne pramene, z ktorých by sa dali čerpať hodnotné informácie. Poslednú písomnú zmienku o ňom ako funkcionárovi mesta som našiel v Zápisnici zo dňa 13.01.1949 o komisionálnom prevzatí Mestskej nemocnice v Kremnici štátom, v ktorej je uvedený ako miestopredseda dočasnej miestnej správnej komisie. Potom som už neobjavil jeho meno medzi menami funkcionárov mesta. Nie je mi taktiež známe nič o tom, ako dožil svoje posledné roky života; či bol už úplne pasívny alebo či ešte sem tam zaujal postoj k verejným záležitostiam. Jozef Horváth zomrel v Kremnici 4.1.1957. Jeho meno sa nevyskytuje v žiadnom zozname významných osobností mesta ani v zozname účastníkov SNP. Na mestskom cintoríne som len s pomocou evidencie hrobových miest u správcu cintorína našiel hrobové miesto, kde je Jozef Horváth pochovaný. Je to mimoriadne skromné a nenápadné hrobové miesto, bez akéhokoľvek náhrobku a bez akéhokoľvek zmienky, kto to bol Jozef Horváth; len meno a priezvisko, dátum narodenia a dátum úmrtia. Ani po roku 1990 sa neobjavil žiadny článok a prakticky ani žiadna zmienka o Jozefovi Horváthovi, dlhoročnom starostovi nášho mesta a členom organizátorovi a účastníkovi SNP. Akoby taký človek ani neexistoval. Aj na internete som objavil iba dve zmienky o ňom; jedna stručná je na stránke obce Hodruša – Hámre v sekcii významní rodáci a druhá na stránke mesta Kremnica; je to prevzatý novinový článok z novín Slovenská krajina z roku 1930, v ktorom sa v pozitívnom svetle spomína Jozef Horváth ako starosta mesta Kremnica. Okrem toho, nič viacej.

Tak teraz už vieme, kto to bol Jozef Horváth. Prečo však upadol do úplného zabudnutia a bol prakticky vymazaný z pamäti Kremničanov, tak na odpoveď na túto otázku si budeme musieť ešte počkať.

Anton Vaský

INZERCIA

Nová predajňa v Kremnici

ul. P. Križku

(vchod: Cyklo Santé šport - dvere vľavo)

BioCeli

- Bio potraviny
- Bezlepkové potraviny
- Dia
- Zdravá výživa

Otváracia doba:

po - pi: 9.00 - 18.00

so - ne: 9.00 - 12.00 » 14.00 - 17.00

Tešíme sa na Vás.

Polčas našej klubovej činnosti máme za sebou

Rok 2015 sme zahájili fašiangovým posedením v Mestskom kultúrnom stredisku pri pampúchoch a živej hudbe „Dua Danyo“ zo Zvolena. Na tomto posedení sme pokrstili aj CD s pesničkami navrhnutými z rôznych klubov. Je na ňom aj pesnička „Křmárík maličký“, ktorú vybral náš klub ešte vlni v novembri. Krstnými rodičmi sa stali primátor mesta a vedúca klubu. Naladení pesničkami sme pokračovali aj pri návšteve predstavenia Kálmánovej operety „Čardášová princezná“ v Štátnej opere v Banskej Bystrici. O tejto opere sa hovorí, že má najkrajšie čardášové melódie. Skomponovaná bola v roku 1915.

MDŽ – sviatok žien, ktorý mal tento rok 105. výročie sme oslávili spoločným posedením v klube pri čaji a káve. Posedenie nám prišiel spestriť Jozef Bomboš z Dua Danyo hrou na harmonike. Pritomné členky dostali čokoládové srdiečko. V marci sa uskutočnila výročná členská schôdza, na ktorej sme vyhodnotili rok

2014. V marci sme si pripomenuli aj „Týždeň uvedomenia si mozgu“. Prišiel medzi nás PhDr. Jindřich Cupák, ktorý sa zamerával na tému „dôležitosť tréningu pamäti“. Lektorky Mgr. Božena Schniererová a Alena Görögová nám priniesli rôzne hlavolamy a testy, aby sme si pamäť mohli aj prakticky potréňovať. V apríli sme spoločne s členmi Základnej organizácie Slovenského zväzu telesne postihnutých v Kremnici zorganizovali jarne upratovanie klubovej záhrady a okolia budovy. Brigádnici si pochutili na chlebe s masťou a cibuľou. Mysleli sme aj na zdravie. Spolu s Knižnicou Jána Kollára sme pripravili prednášku „osteoporóza – prevencia a jej liečenie“. O chorobe kostí nám prišla prednášať Elena Búrnyová z poradne zdravia zo Žiaru nad Hronom. Po dvoch rokoch prišli do klubu aj pracovníčky regionálneho úradu zdravia, aby bezplatne vyšetřili členov klubu (cholesterol, glukózu, krvné testy...). Na konci apríla sa niekoľkí členovia vybrali na

výlet spojený s jarnými nákupmi do Poľska – Jablonky.

Mesiace máj a jún boli pestré na kultúru aj zábavu. K máju patrí májales. Uskutočnili sme ho v Mestskom kultúrnom stredisku. Dopadol veľmi dobre. Všetci sa dobre zabavili, zaspievali si, nasmiali, bolo veselo. Navštívili sme aj Galériu Múzea mincí a medailí v Kremnici a pozreli si výstavu „Bratislavské korunovačné klenoty (1543 – 1830)“. Zúčastnili sme sa hudobného programu ľudovej kapely Kysucký prameň z Oščadnice v kine Akropola. Uskutočnili sme autobusový zájazd do historických miest Levoče a Kežmarku. V Levoči sme spoločne navštívili Kostol sv. Jakuba, kde je najväčší gotický drevený oltár na svete od Majstra Pavla. Obdivovali sme budovu radnice, na jej južnej fasáde sú zachované alegorické postavy z r. 1615 symbolizujúce cnosti, ktorými sa mali riadiť meštania – striednosť, opatrnosť, udatnosť, trpezlivosť a spravodlivosť. Zaujala aj klieťka hanby, Thurzov dom svojou

fasádou, dom Majstra Pavla, kde žil a pracoval cca 40 rokov. Historické jadro Levoče a diela Majstra Pavla sú od r. 2009 zaradené do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. V ceste sme pokračovali do Kežmarku. Prehliadku hradu sme absolvovali spoločne. Záujem bol aj o návštevu dreveného evanjelického kostola z roku 1688. Od roku 2008 je zapísaný do zoznamu UNESCO. Jeho interiér treba vidieť. Má zvláštnu krásu a mohutnosť, pôvodný organ je ťažko opísať. Zároveň sme navštívili aj nový evanjelický kostol, kde je mramorový sarkofág. Uložené sú v ňom ostatky kniežaťa Imricha Tököliho, rodáka z Kežmarku a kuckého veliteľa hradu, ktorý musel utiecť pred cisárskym vojskom. Jeho pozostatky boli prenesené v r. 1906 z

Turecka. K pozoruhodnostiam Kežmarku patrí evanjelické lýceum z r. 1775 s veľkou knižnicou – prvotlačami, Kostol sv. Križa s menším oltárom od Majstra Pavla, vedľa stojí zvonica tzv. zlatá z r. 1591 bohato zdobená ornamentikou. Bolo v týchto mestách čo pozerat'. Učastníci zájazdu boli veľmi spokojní. Prehliadku nám znepríjemňoval len veľmi silný vietor a chlad. Cestou domov sme prechádzali cez Vysoké Tatry. Prekvapila nás rozloha polomu, ktorý zasiahol Tatry pred pár rokmi. Zastavili sme sa na Štrbskom plese.

Začiatkom júna klubová rada vybavila pre svojich členov prehliadku expozície mincovne, aby nechodili len okolo jej múrov, ale spoznali aj prevádzku. Mincovňa rozšířila prehliadku o tlačiareň

cenín – kolkov na fľaše a raziareň z drahých kovov. Niektorí bývalí zamestnanci si zaspomínali na svoju prácu. Porozprávali ostatným o zlepšovacích návrhoch na stroje a rôzne iné spomienky.

Prvé letné dni privítame v klube posedením v záhrade pri gulášoch. Tým uzavrieme prvý polrok. V mene klubovej rady, ako aj členov sa chcem poďakovať všetkým sponzorom, ktorí akoukoľvek formou prispeli k lepšiemu chodu nášho klubu. Ďakujeme!

Svojim členom ešte oznajmujeme, že v júli a auguste bude klub zatvorený. Stretne sa opäť v septembri. Všetkým členom prajeme príjemné prežitie letných prázdninových mesiacov.

Olga Fialová, za Klubovú radu
foto: Svetlana Šverhová

Spoločenská kronika

máj – jún 2015

naši najmenší

Hana Švecová
Viktória Králiková

Rodičom srdečne blahoželáme.

rozlúčili sme sa

Imrich Mészáros
Milan Šramel

Iveta Táborská
Mária Krajčíková

Češť ich pamiatke. Nech odpočívajú v pokoji.

manželstvo uzavreli

Miroslav Stankoviansky – Mgr. Veronika Kaššová
Ing. Ivan Hanula – Eva Rafanidesová
Mgr. Róbert Wágner – Mgr. Zuzana Drexlerová

Želáme veľa lásky a porozumenia na spoločnej ceste životom.

Spomíname na svojich blízkych

Dňa 9. júna 2015 uplynulo 9 rokov, čo nás navždy opustil

Jaromír Antony.

Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

S láskou si na neho spomínajú manželka a synovia s rodinami.

Neplačte za mnou, nechajte ma ticho spať.
Musel som odísť. Mal som vás všetkých rád.

Pred 3 rokmi, 15. 6. 2012, nás vo veku 16 rokov navždy opustil náš milovaný syn, brat, vnuk a strýko

Adam Medveď.

Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

S láskou si na neho spomína mama, sestra Nikuš s rodinou.

„Navždy prestali pre Teba hviezdy svietiť, už navždy prestalo pre Teba slnko hriať, ale my, čo sme Ťa vždy milovali, neprestaneme na Teba spomínať.“

Dňa 30. júna uplynú tri roky, čo nás opustil náš otec, manžel, starý a prastarý otec

pán Silvester Heriban

Kto ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

S láskou spomínajú manželka, dcéra a syn s rodinami

Mali sme ten pocit, že čas tiká pomaly, neverili sme tým, ktorí nás varovali, že príde ten čas na spomienky a ticho, ubehlo to rýchlo.

Dňa 13. 7. 2015 ubehlo 10 rokov, od kedy nás navždy opustila naša milovaná manželka, mama a stará mama

Olga Šikulová.

S láskou na Teba spomíname.

Tí, ktorí ste ju poznali, venujte jej tichú spomienku.
smútiaca rodina Šikulová

Osud je občas krutý, nevráti čo raz vzal,
ostanú iba spomienky a v srdci žiaľ...

Dňa 15. júla 2015 uplynú 15 rokov, čo nás navždy opustil milovaný syn a vnuk

Marek Dobias.

S láskou spomína smútiaca rodina

Dňa 30. 7. 2015 si pripomenieme 4. výročie úmrtia našej drahej manželky, mamy, starej mamy

MUDr. Olgy Lalahovej

rod. Mistríkovej.

Kto ste ju poznali, venujte jej spolu s nami tichú spomienku.

manžel a deti s rodinami

Malá lyžiarka Ski klubu Kremnica žne úspechy na tráve

Objavom roka 2014 – 2015 v lyžovaní na tráve je 9 ročná Tatiana Suchá, zástupkyňa Ski klubu Kremnica. Ocenenie si prevzala 30. mája z rúk vedenia Slovenskej lyžiarskej asociácie. Nasledujúci víkend už s reprezentáciou Slovenska v lyžovaní na tráve stála na štarte pretekov FIS JUNIOR CUP v nemeckom Schnorrenbachu, kde v obrovskom slalome obsadila 3. a v slalome 2. miesto.

Tánička začala lyžovať na snehu v šiestich rokoch a hneď ju to začalo baviť. „Hľadal som pre Tatianu šport na leto k zimnému lyžovaniu a na internete som našiel trávové lyže. Hneď som ich aj objednal, kontaktoval som jediný klub lyžovania na tráve v Piešťanoch a pán tréner nás pozval vyskúšať kopec. Keď sa Táňa spustila prvýkrát, povedal, že nie je problém, že môže začať lyžovať a odvtedy trénujeme s piešťanským klubom,“ vysvetľuje otec malej šampiónky Ľuboš Suchý.

Lyžiari na tráve nemrznú

Trávové lyžovanie je zastrešené Slovenskou lyžiarskou asociáciou, má vlastné majstrovstvá pod hlavičkou FIS a rovnaké súťaže ako zimné lyžovanie. Členská základňa však nie je taká veľká ako v zimnom lyžovaní. Tatiana je v kremnickom klube prvá a venuje sa tomu druhý rok. V Piešťanoch trénuje trikrát do týždňa. „Skončíme v škole, rýchlo si urobíme domáce úlohy a ideme,“ opisuje Táňa. Z Lovčice – Trubín, kde rodina Suchých býva, trvá cesta autom do Piešťan dve hodiny, tréningy však začínajú v neskorších poobedných hodinách, aby nebola páva. „Výhodou lyžovania na tráve je, že človek nemrzne v zime vonku. V lete majú dekad čas zahrať sa s loptou, vybehať

sa. Víkendové preteky sú často ako výlet, vezmeme si karavan, kempujeme, do toho nejaká tá opekačka,“ opisuje Ľuboš Suchý.

Modriny patria ku každému športu

Výbava lyžiara na tráve je až na lyže identická s výbavou zimnou. „Všetko je zhodné: palice, prilba, chrbtový chránič, jedine lyže sú iné. U detských lyží je to investícia okolo 200 €. Lyžovanie na tráve je menej finančne náročný šport ako zimné lyžovanie,“ hovorí Ľuboš Suchý. „Ale je nebezpečnejšie!“ vstupuje do rozhovoru Táňa mama. „Pravda je, že sneh je mäkkší. Keď padnete na tráve, padnete na tvrdé. Trochu riskantnejšie to je, ale každý jeden šport, ktorý sa robí na nejakej úrovni, si vyžaduje kus odvahy a prínáša isté riziko. Boli aj pády, nejaká tá modrina, ale s tým sa musí počítať. Zatiaľ nič vážne. Je to v každom jednom športe,“ oponuje otec.

Podmienky na Krahuliach sú ideálne

Jediná základňa lyžovania na tráve na Slovensku je zatiaľ len v Piešťanoch, no Ski klub Kremnica by rád začal trénovať aj na Krahuliach. „Na Krahuliach sme mali tento rok jednu predvážiaciu akciu, skúšali sme, či je kopec vhodný na trávové lyžovanie. Boli tam klubové decká a kopec si vyskúšala

aj Slovenská reprezentácia. Rovno nám ponúkli, že budúci rok môžu byť juniorské preteky u nás na Krahuliach. Pre budúci rok sme to zatiaľ odmietli, najprv chceme rozšíriť členskú základňu.“ Podľa Ľuboša Suchého kopec žiadne zásadné úpravy nepotrebuje, stačí odstrániť väčšie skaly a zjazdovku pravidelne kosiť. Ski klub Kremnica už má prislúbenú pomoc od majiteľa zjazdovky aj od starostu Krahúl.

Hľadajú sa ďalší odvážlivci

Tatiana je v Ski klube Kremnica zatiaľ jediná, preto sa Ľuboš Suchý snaží letné lyžovanie spopularizovať a nájsť ďalších záujemcov o tento šport. „Ak by sa pridali dvaja - traja odvážlivci a pravidelne sme sa stretávali, bol by som veľmi rád. Jednak to budeme mať bližšie - nemusíme chodiť do Piešťan, môžeme byť častejšie na kopci a navyše, samému dieťaťu sa veľmi ťažko trénuje ak nemá kolektív. Keď tam budeme fungovať pravidelne, ľudia si lyžovanie na tráve budú môcť pozrieť aj vyskúšať, lebo vždy tam budeme mať nejaké lyže na požičanie,“ pozýva záujemcov Ľuboš Suchý. „Dúfam, že nás niekto doplní. Deckám sa to musí zapáčiť, musí ich to chytiť a musí ich to baviť. Nedá sa to robiť nasilu,“ konštatuje Ľuboš Suchý. Ak vás teda lyžova-

nie zaujalo a chceli by ste si lyžovanie na tráve skúsiť, kontaktujte pána Suchého na telefónnom čísle: 0918 909 555.

Táni držíme palce

Počas víkendu 13. – 14. júna sa na domácom svahu v obci Banka pri Piešťanoch konalo 2. kolo FIS CHILDREN CUP na ktorom sa zúčastnili aj pretekári z Česka, Nemecka, Rakúska a Talianska. Tatiana Suchá obsadila v slalome 6. miesto a v obrovskom slalome 5. miesto. V priebežnom poradí jej v kategórii detí do 10 rokov patrí 2. miesto. Práve v týchto dňoch je Táňa na pretekoch ďalšieho kola FIS CHILDREN CUP v talianskom meste Trento. Držíme palce.

Silver Jurtinus

Prospešné aktivity v Centre voľného času

Modrý gombík – šanca na pomoc v núdzi

Aj v tomto roku sa Kremnica zapojila do celosvetového podujatia „Týždeň modrého gombíka“, ktoré vyhlasuje medzinárodná organizácia Unicef. Garantom zbierky v našom meste sa stalo už po niekoľkokrát Centrum voľného času.

V utorok 19. mája ste v uliciach centra mesta mohli stretnúť žiakov – deviatakov zo Základnej školy Pavla Križku, ktorí dobrovoľníkom za finančný príspevok pripínali na odev modrý gombík ako symbol spolupatričnosti. V Kremnici sa tento rok podarilo vyzbierať sumu vo výške 391,92 eur. Pre porovnanie v Žiari nad Hronom, kde prebiehala zbierka o dva dni

neskôr sa vyzbieralo spolu 53 eur. Táto zbierka je vždy určená deťom. V tomto roku sme pomohli deťom, ktoré sa ocitli v epicentre humanitárnych kríz, no predovšetkým deťom z Nepálu, ktorý 25. apríla postihlo tragické zemetrasenie. Najlepšou zbierajúcou dvojicou bola Karolína Uhlárová a Andrej Szabó, ktorým sa podarilo vyzbierať spolu sumu 182,31 eur.

Jana Heribanová

Deň so škôlkarmi bol super!

Pri príležitosti Dňa zeme pripravili štvrtáci zo ZŠ P. Križku škôlkarom zábavno-poučný deň. Hoci trochu po termíne, ale určite užitočne, pretože téma zeme je stále aktuálna. Pôvodne mali deti stráviť deň na Kalvárii, no keďže počasie im neprialo, skončili napokon v Centre voľného času, ktoré celé podujatie zorganizovalo. Škôláci – štvrtáci sa rozdelili do viacerých skupín podľa jednotlivých tém, ktoré mali svojim mladším kamarátom čo najpútavejšie odprezentovať.

Toto sú postrehy niektorých z nich:

Gabriel Končok: „V našej skupine sme boli štyria. Došli sme tému „Vône lesa“. Paťo a Marco mali za úlohu nazbierať čo najviac lesných bylín a plodov rastlín. Ja som mal za úlohu pripraviť hádanky o lese a zvieratách. Myslím si, že celá akcia so škôlkarmi bola veselá a vďarená.“

Anna Zöldyová: „Ja som mala za úlohu kŕmenie lesných zvierat. Musím povedať, že malých škôlkarov to zaujalo. Vysvetlila som im, že zvieratá v lese musíme kŕmiť najmä v zime. Toto stretnutie bolo príjemné a poučné pre nás aj škôlkarov.“

Detmar Kostrianová: „My sme mali zákazové značky. Keď sme škôlkarom dávali hádanky alebo tie značky, tak niektoré nevedeli. Hákali

tie zákazové značky a niektorí hovorili blbosti. Deň so škôlkarmi bol veľmi dobrý.“

Mirka Antonyová: „Ja som si spolu s kamarátmi pripravila stanovište „Oheň“. Doniesla som text o ohni a kresadlo. Keď prišli škôlkari, tak som sa trochu bála, že sa im niečo nebude páčiť. Lucka a Ivo im ukázali, ako urobiť oheň na snehu. Na otázku, ako zhasiť oheň, keď nemáme vodu jedno dievčatko povedalo, že zavoláme hasičov.“

Marco Šopoň: „Úlohou našej skupiny bolo pripraviť vône lesa. Do pohárov sme pripravili ihličie, piliny, hríby, mäta, cesnak. Škôlkari so zavretými očami hádali vône. Všetko dopadlo dobre aj napriek počasiu, ktoré nám nevyšlo.“

Milan Miškóci, Svetlana Šverhová

Kremnický zelený poklad 2015

27. mája 2015 sa uskutočnil prvý ročník súťaže o putovnú trofej pre žiakov základných škôl okresu Žiar nad Hronom. Jej cieľom bolo priblížiť historické, kultúrne a prírodné bohatstvo Kremnice a okolia Kremnických vrchov.

Súčasne sme chceli mladej generácii poukázať na význam lesov a lesníctva pre spoločnosť. Súťaž v sebe spájala vedomostné otázky z oblasti biológie, geografie, kultúry a histórie, ako aj ich prepojenie s praktickými a pohybovými zručnosťami.

Súťažilo 18 trojčlenných tímov zložených z chlapcov a dievčat v dvoch vekových kategóriách, kde si na 8 stanovištiach zmerali svoje sily. Trasa dlhá približne 3,5 km viedla otvoreným terénom v oblasti Krahúl. Zaujímavosťou bolo stanovište s geografickým zadáním, po ktoré bolo potrebné vystúpiť na turistickú rozhľadňu. Všetci súťažiaci boli odmenení vecnými cenami. Víťazi si odniesli putovnú trofej.

Výsledky súťaže:

I. kategória (6. – 7. ročník)

1. Ľubomír Drozd, Eliška Kuricová, Rebeka Hricová (ZŠ P. Križku Kremnica)

2. Dominik Bahno, Monika Gregušová, Marek Novák (ZŠ Š. Moysesova Žiar nad Hronom)

3. Ivo Bednář, Samuel Ďateľinka, Lucia Makovníková (ZŠ P. Križku Kremnica)

II. kategória (8. – 9. ročník)

1. Marek Szabo, Andrej Szabó, Sára Golhová (ZŠ P. Križku, Kremnica)

2. Jozef Podmanický, Matúš Hric, Žofia Oswaldová (ZŠ P. Križku Kremnica)

3. Barbora Mužíková, Patrik Pavla, Daniel Kováč (ZŠ Š. Moysesova Žiar nad Hronom)

Silvia Maruškinová, foto: Miloš Lacko

25. kremnický jarmok

24. júl 2015

www.kremnica.sk

cechové hodý kremnické

S FINANČNOU PODPOROU
BANSKOBYSTRICKÉHO
SAMOSPRÁVNEHO KRAJA

TRADIČNÉ REMESLÁ A PREDAJCOVIA SPOTREBNÉHO TOVARU, TRH MÁRNOSTÍ – KREMNICKE STRIGY, LOLO A PIŠKÓT – BLÁZNIVÁ DETSKÁ ŠOU S PESNIČKAMI A INTERAKTÍVNIMI HRAMI, SPOLOČNOSŤ FRINGIA PREDVEDIE STREDOEURÓPSKE BOJOVÉ UMENIE 15. – 19. STOROČIA, ĽUDOVÁ CIMBALOVÁ HUDBA FIDLİKANTI, WORLD – ETNO SKUPINA DRUŽINA ZAHRÁ FOLKLÓR TROCHU INAK, SPEVÁČKA EVA MÁZIKOVÁ A JEJ NAJVÄČŠIE HITY, KONCERT SPEVÁKA ADAMA ĎURICU Dolná ulica, Štefánikovo námestie, Ul. J. Kollára po Zámocké námestie, od 9.00 h

Kremnický hradný organ

program festivalu

5. júl – 16. august 2015

Kostol sv. Kataríny,
nedeľa 18.00 h

®

5. júl **Robert Kovács** (Maďarsko)
hlavný organista - Dóm Eisenstadt
12. júl **Mária Budáčová** (Slovensko)
– finalistka Medzinárodnej organovej súťaže Montreal
19. júl **Ján Bulla** (Slovensko)
Mgr. István Nagy (Slovensko)
26. júl **Gabriele Marinoni** (Taliansko)
– hudba Franza Liszta „Medzi náboženstvom
a svetskostíou“
2. august **Mag. Ernst Wally** (Rakúsko)
Dóm sv. Štefana, Viedeň
9. august **Prof. Enrico Viccardi** (Taliansko)
16. august **Humberto Salvagnin** (Brazília)

festivalový záložný organista: **Ján Bulla** (Slovensko)

www.kremnickyhradnyorgan.sk

Prvú júlovú nedeľu sa v Kostole sv. Kataríny na mestskom hrade už po devätnásťkrát rozozvučia tóny organu a slávnostný prvý koncert zahájí tento jedinečný festival. Milovníci umenia a hudby sa budú počas letných nediel stretávať pri organovom umení, s krásnou literatúrou, a tak ako doteraz s excelentnými interpretáciami. Prostredie kremnického hradu a samotného Kostola sv. Kataríny len umocní tieto umelecké zážitky. Doterajších 18 festivalových ročníkov neraz presvedčilo, že umelecké impulzy dlho doznievajú a vytvárajú spomienky. V Kremnici zaznievajú len diela s historicko-umeleckým kreditom a hrajú skúsení umelci a toto všetko vytvára predpoklady, aby návštevníci naplno vnímali organové umenie, ktoré aj tohoročný festival priniesie.

rezervácie vstupeniek: organ@kremnickyhradnyorgan.sk
alebo predaj tesne pred koncertmi

RIADKOVÁ INZERCIA

- PREDAM NOVÉ LIAHNE NA VAJÍČKA, 70 €ur, kletky pre prepelice viac na www.123nakup.eu, tel.: 0907 181 800
- Ponuka práce pre ZŤP – plný pracovný úväzok – barman/čaišník – FilmBar Akropola Kremnica info: 0908 038 415 - zdeno@1115.sk

Z KREMNICICE

JULIAN
BRNAC 15.

kreslený komix na pokračovanie

Staropramen 11° - čapovaný z malých súdkov
zaručene čerstvý + radler Grep
a ďalších 10 druhov
fľaškových pivných
špeciálov...

**FILM
BAR
AKROPOLA**

v kine - smer Skalka
otv. hod. - denne od 15:00 hod.

Novinka na letnej terase - nanuky a zmrzlina

**Sweet
ice**